

Polski Koncern Naftowy ORLEN
Spółka Akcyjna

**Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej
Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN
Spółka Akcyjna
za 2009 rok**

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

I.	ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ	4
1.1	Opis organizacji Grupy Kapitałowej	4
1.2	Zmiany organizacyjne w Grupie w 2009 roku	6
II.	SYTUACJA OPERACYJNO - FINANSOWA	7
2.1	Istotne czynniki ryzyka	7
2.1.1	Ryzyko rynkowe	7
2.1.2	Procesy dezinwestycyjne	8
2.1.3	Ryzyko kredytowe	8
2.1.4	Ryzyko płynności	8
2.1.5	Konsumpcja paliw	8
2.1.6	Import paliw	9
2.2	Informacje o podstawowych produktach, towarach i usługach Grupy ORLEN	9
2.2.1	Wolumenowa sprzedaż Grupy ORLEN	9
2.2.2	Segment Rafineria	11
2.2.3	Segment Detal	11
2.2.4	Segment Petrochemia	12
2.3	Informacja o zmianach rynków zbytu oraz o zmianach źródeł zaopatrzenia w materiały do produkcji	13
2.4	Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych oraz ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy	13
2.4.1	Przychody	13
2.4.2	Wynik operacyjny	14
2.4.3	Wyniki spółek Grupy ORLEN	14
2.4.4	Segmenty operacyjne	15
2.4.5	Koszty finansowe i wynik netto	16
2.4.6	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	16
2.4.7	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	17
2.4.8	Podsumowanie	17
2.5	Najważniejsze zdarzenia w okresie od 1 stycznia 2009 roku do dnia sporządzenia niniejszego raportu	17
2.6	Struktura zadłużenia i zarządzanie zasobami finansowymi	18
2.7	Umowy kredytowe i pożyczki, poręczenia i gwarancje, zobowiązania warunkowe	19
2.7.1	Umowy kredytowe	19
2.7.2	Udzielone pożyczki	20
2.7.3	Poręczenia i gwarancje	21
2.7.4	Zobowiązania warunkowe	21
2.8	Emisja papierów wartościowych	21
2.9	Instrumenty finansowe	21
2.10	Faktoring	22
2.11	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	22
2.12	Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok	23
III.	PRZEWIDYWANY ROZWOJ GRUPY ORLEN	24
IV.	OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	26
V.	ŁAD KORPORACYJNY	28
5.1	Zbiór zasad Ładu Korporacyjnego, któremu podlegał PKN ORLEN w 2009 roku	28
5.2	Opis podstawowych cech stosowanych w PKN ORLEN systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych	28
5.3	Akcjonariusze PKN ORLEN posiadający znaczne pakiety akcji	29
5.4	Akcjonariusze PKN ORLEN posiadający specjalne uprawnienia kontrolne oraz ograniczenia prawa głosu	30
5.5	Zasady zmiany statutu PKN ORLEN	32
5.6	Sposób działania walnego zgromadzenia PKN ORLEN i jego zasadniczych uprawnień oraz prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania	32
5.6.1	Zwołanie i odwołanie Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN	32
5.6.2	Kompetencje Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN	34
5.6.3	Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	34
5.6.4	Uczestnictwo w Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	35
5.7	Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych PKN ORLEN oraz ich komitetów	36
5.7.1	Skład osobowy Zarządu PKN ORLEN w 2009 roku	36
5.7.2	Skład osobowy Rady Nadzorczej PKN ORLEN w 2009 roku	37
5.7.3	Skład osobowy Komitetów Rady Nadzorczej PKN ORLEN w 2009 roku	37
5.7.4	Zasady działania Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetów Rady Nadzorczej PKN ORLEN	38
5.7.5	Zasady działania Rady Nadzorczej PKN ORLEN	38
5.7.6	Zasady działania Zarządu PKN ORLEN	41
VI.	INFORMACJE DODATKOWE	44
6.1	Informacja o podmiotach powiązanych – istotne transakcje na warunkach innych niż rynkowe	44

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

6.2	Informacja o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach jednostki dominującej lub jednostek od niej zależnych	44
6.3	Informacja o znaczących umowach	44
6.4	Umowy zawarte z osobami zarządzającymi o zakazie konkurencji i rozwiązaniu umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska	46
6.5	Wynagrodzenia organów zarządzających i nadzorujących Grupy Kapitałowej	47
6.5.1	Wynagrodzenie, łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz członkom kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24	47
6.5.2	Wynagrodzenia wypłacone w 2009 roku oraz należne i potencjalnie należne Członkom Zarządu Spółki pełniącym funkcję w 2009 roku oraz w latach poprzednich (tysiące złotych)	47
6.5.3	Wynagrodzenia wypłacone w 2008 roku oraz należne i potencjalnie należne Członkom Zarządu Spółki pełniącym funkcję w 2008 roku oraz w latach poprzednich (tysiące złotych)	49
6.6	Liczba akcji PKN ORLEN i pozostałych podmiotów Grupy ORLEN, będąca w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących PKN ORLEN	51
6.7	Informacja o umowie z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	51
6.8	Zatrudnienie	51
6.9	Informacja o systemie kontroli programów akcji pracowniczych	51
6.10	Akcjonariat PKN ORLEN	52
6.11	PKN ORLEN na rynku kapitałowym	52

I. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ

1.1 Opis organizacji Grupy Kapitałowej

Jednostką Dominującą Grupy Kapitałowej Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. („Grupa ORLEN”, „Grupa Kapitałowa”) jest Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. („PKN ORLEN”, „Spółka”, „Jednostka Dominująca”), z siedzibą w Płocku przy ul. Chemików 7.

Do podstawowej działalności Grupy ORLEN należy przetwórstwo ropy naftowej i wytwarzanie szerokiej gamy produktów naftowych, petrochemicznych i chemicznych, a także transport, sprzedaż hurtowa i detaliczna tych produktów.

Grupa Kapitałowa obejmuje PKN ORLEN jako Jednostkę Dominującą oraz jednostki zlokalizowane głównie na terenie Polski, Niemiec, Czech i Litwy.

Na koniec 2009 roku Jednostka Dominująca posiadała bezpośrednio lub pośrednio udziały i akcje w:

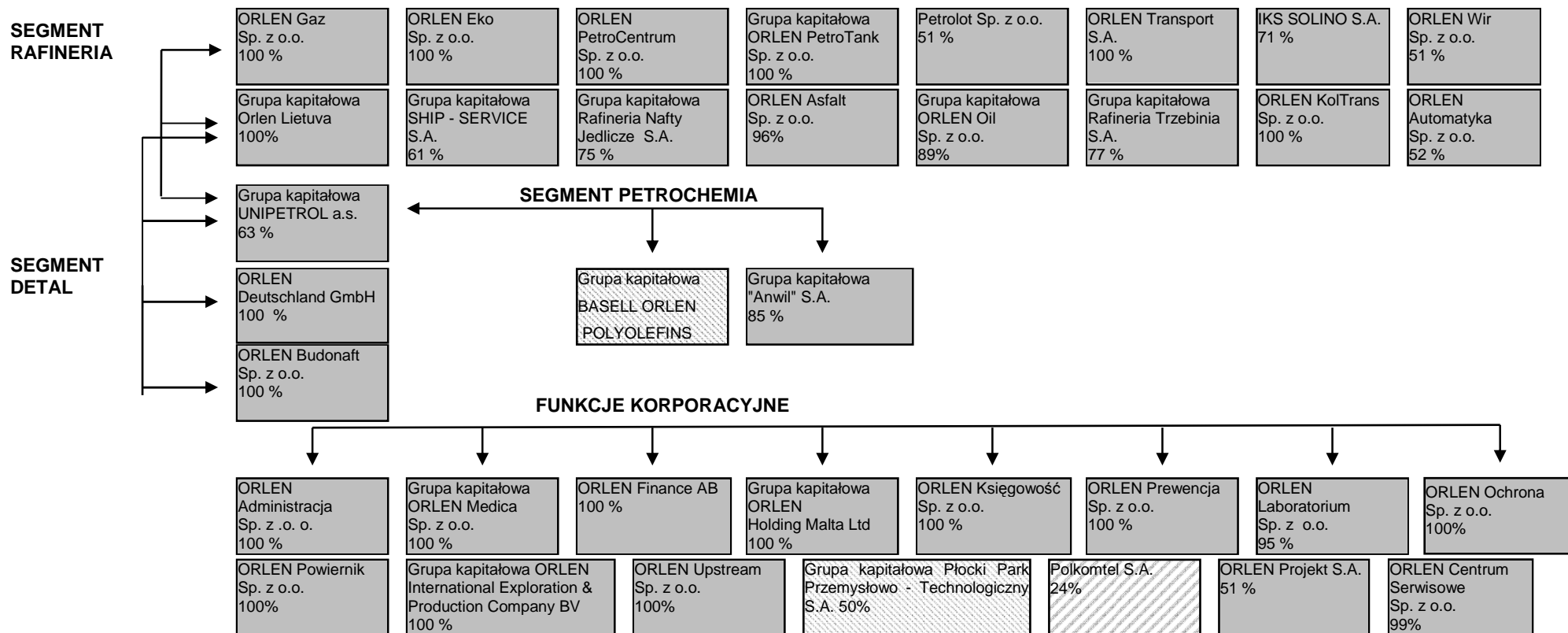
- 83 spółkach zależnych,
- 5 spółkach współkontrolowanych,
- 13 spółkach stowarzyszonych.

W stosunku do stanu na koniec 2008 roku nastąpił spadek ilości spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych Grupy ORLEN z 106 do 101.

Do najistotniejszych zmian w powiązaniach organizacyjnych i kapitałowych w Grupie w 2009 roku i do momentu sporządzenia niniejszego sprawozdania należy zaliczyć nabycie w dniu 29 kwietnia 2009 roku przez PKN ORLEN w wyniku realizacji umowy opcji sprzedaży z dnia 9 czerwca 2006 roku 70.750 000 akcji zwykłych AB ORLEN Lietuva, stanowiących 9,98% kapitału zakładowego spółki. W rezultacie PKN ORLEN posiada akcje reprezentujące 100% kapitału zakładowego AB ORLEN Lietuva.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

SCHEMAT KONSOLIDACJI JEDNOSTEK POWIĄZANYCH

- Jednostka Dominująca PKN ORLEN jest odpowiednio przyporządkowana do wszystkich segmentów operacyjnych
 - w schemacie zawarta jest informacja o posiadanym bezpośrednim i pośrednim udziale procentowym w kapitale własnym jednostek powiązanych

jednostki objęte konsolidacją metodą pełną
  jednostki objęte konsolidacją metodą proporcjonalną
  jednostki objęte konsolidacją metodą praw własności

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Wykaz spółek objętych konsolidacją metodą pełną i proporcjonalną zostały przedstawione w nocie 4 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

1.2 Zmiany organizacyjne w Grupie w 2009 roku

Od początku 2009 roku w PKN ORLEN obowiązywał Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem z dnia 21 października 2008 roku. W dniu 3 lutego 2009 roku Zarząd Spółki podjął Uchwałę w sprawie nowego podziału kompetencji pomiędzy Członków Zarządu PKN ORLEN, w wyniku czego Członkom Zarządu powierzono nadzór nad następującymi obszarami działalności PKN ORLEN:

- Prezes Zarządu, pełniący jednocześnie funkcję Dyrektora Generalnego nadzorował obszary: kadr, strategii i zarządzania projektami, zakupów, Rady Koncernu, komunikacji korporacyjnej, audytu, handlu ropą, wydobycia ropy oraz Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych;
- Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych – planowanie i sprawozdawczość, kontroling biznesowy, zarządzanie łańcuchem dostaw, zarządzanie finansami, podatki, relacje inwestorskie, inwestycje i dezinwestycje kapitałowe oraz informatyka;
- Członek Zarządu ds. Sprzedaży – handel hurtowy produktami rafineryjnymi, sprzedaż olejów, sprzedaż detaliczna, marketing, kontroling sprzedaży oraz logistyka;
- Członek Zarządu ds. Rafinerii – produkcja rafineryjna, produkcja olejowa, produkcja energetyczna, efektywność produkcji rafineryjnej, kontroling rafinerii;
- Członek Zarządu ds. Petrochemii – produkcja petrochemiczna, sprzedaż produktów petrochemicznych, chemia, bezpieczeństwo i higiena pracy oraz ochrona środowiska, efektywność produkcji petrochemicznej, kontroling petrochemii, rozwój i realizacja inwestycji majątkowych.

Przedstawiony powyżej podział kompetencji pomiędzy Członków Zarządu PKN ORLEN obowiązywał do końca 2009 roku.

W 2009 roku trwały prace przygotowawcze do wydzielenia ze struktur PKN ORLEN działalności związanej z obszarem wydobycia ropy. Działalność ta od stycznia 2010 roku jest prowadzona w ramach ORLEN Upstream Sp. z o.o.

We wrześniu 2009 roku zmieniono dotychczasową nazwę spółki AB Mažeikiu Nafta na AB ORLEN Lietuva.

W 2009 roku w ANWIL S.A. doszło do połączenia Kompleksu Polichlorku Winyłu z Kompleksem Tworzyw Sztucznych, w wyniku połączenia nowy kompleks otrzymał nazwę Kompleks Tworzyw Sztucznych.

W 2009 roku w Rafinerii Trzebinia S.A. w celu poprawy funkcjonowania spółki dokonano optymalizacji struktur organizacyjnych w obszarze handlu i logistyki oraz nadzoru właścicielskiego.

W czerwcu 2009 roku w ORLEN Deutschland GmbH przekształcono formę prawną spółki ORLEN Deutschland ze spółki akcyjnej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Zmiana usunęła wiele przeszkód natury formalnej pozwalając na usprawnienie zarządzania segmentowego i dalszą integrację w ramach grupy kapitałowej PKN ORLEN.

II. SYTUACJA OPERACYJNO - FINANSOWA

2.1 Istotne czynniki ryzyka

2.1.1 Ryzyko rynkowe

Zarządzanie ryzykiem rynkowym w ramach Grupy ORLEN prowadzone jest przez jednostki, które w największym stopniu są na nie narażone - PKN ORLEN, Grupa kapitałowa UNIPETROL („Grupa UNIPETROL”), Grupa kapitałowa ORLEN Lietuva, Basell ORLEN Polyolefins, Grupa kapitałowa Anwil.

PKN ORLEN zarządza ryzykiem rynkowym w oparciu o przyjętą politykę, która określa zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy zabezpieczania danego ryzyka oraz instrumenty zabezpieczające. Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym są realizowane poprzez wskazane do tego komórki organizacyjne pod nadzorem Komitetu Ryzyka Finansowego, Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.

- ryzyko związane z dostawą surowców

Ryzyko związane z dostawą surowców wynika z konieczności zapewnienia stałego i terminowego dopływu niezbędnych w procesie produkcji surowców. W Grupie ORLEN dostawy są realizowane w głównej mierze w oparciu o system rurociągów, transport lądowy oraz morski. Przyjęta przez Grupę ORLEN strategia ma za zadanie przeciwdziałać zaburzeniom w realizacji dostaw surowców, głównie poprzez dywersyfikację ich źródeł oraz dostosowanie instalacji produkcyjnych do przerobu różnych gatunkowo typów surowców.

Informacje płynące z rynku nie pozwalają wykluczyć, że wolumen ropy naftowej transportowanej rurociągiem „Przyjaźń” do Polski i do Czech może zostać w przyszłości zmniejszony (realizacja projektów rurociągowych BPS-2 (Baltic Pipeline System 2), ESPO (East Siberia Pacific Ocean) zorientowanych na zdywersyfikowanie kierunków eksportowych z jednoczesnym uniezależnieniem od krajów tranzytowych). W związku z tym, PKN ORLEN na bieżąco analizuje sytuację rynkową i możliwości zakupu alternatywnych wobec REBCO gatunków ropy naftowej, w celu oceny opłacalności ich ewentualnego przerobu w rafineriach Grupy Kapitałowej. Umożliwia to szybkie reagowanie na zmieniającą się sytuację na rynku handlu ropą naftową oraz m.in. przeciwdziałanie ewentualnym zakłóceniom lub ograniczeniom dostaw ropy REBCO.

- wahania cen ropy naftowej oraz produktów rafineryjnych i petrochemicznych

Raportowany przez Grupę wynik operacyjny narażony jest na ryzyko zmian cen ropy naftowej oraz produktów rafineryjnych i petrochemicznych. Zmiany notowań marż (crack) na produktach rafineryjnych i petrochemicznych wpływają bezpośrednio na poziom przychodów i wynik operacyjny. Wahania notowań ropy naftowej wpływają bezpośrednio na poziom przychodów ze sprzedaży podczas gdy koszty wytworzenia produktów ustalane są z zastosowaniem wyceny zapasów metodą średnioważonego kosztu co może powodować niewspółmierne efekty po stronie kosztowej. Wrażliwość wyniku raportowanego na wahania notowań ropy naftowej wynika w szczególności z wymogu utrzymywania wysokiego poziomu zapasów obowiązkowych.

- ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe wynika z należności i zobowiązań krótkoterminowych, środków pieniężnych, wydatków inwestycyjnych oraz zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i obligacji własnych denominowanych w walutach obcych. Ekspozycja walutowa jest zabezpieczana instrumentami typu forward lub swap.

Dla kursu USD/PLN występuje częściowo naturalny hedging, gdyż przychody ze sprzedaży produktów uzależnionych od kursu USD są równoważone przez koszty zakupu ropy w tej samej walucie. W przypadku kursu EUR/PLN, w walucie tej denominowane są przychody ze sprzedaży produktów petrochemicznych. Dla tej grupy pozycji także występuje częściowy hedging naturalny (np. odsetki od kredytów denominowane w EUR, część zakupów inwestycyjnych).

- stopy procentowe

Ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu zmian stopy procentowej wynika z udzielonych pożyczek, posiadanych lokat bankowych oraz zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek opartych o zmienne stopy procentowe. Grupa posiada transakcje pochodne zabezpieczające (swapy procentowe IRS) część ryzyka przepływów pieniężnych z tytułu zmian stopy procentowej, dla których stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

2.1.2 Procesy dezinwestycyjne

Jednostka Dominująca jest w trakcie procesu zbierania i analiz wiążących ofert od potencjalnych nabywców jej udziałów w Grupie Kapitałowej „Anwil” S.A. objętej skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, dopuszczonych do kolejnej fazy procesu sprzedaży. Na dzień 31 grudnia 2009 roku aktywa ogółem Grupy Kapitałowej „Anwil” S.A. wynosiły 2.699.293 tysiące złotych, aktywa netto 1.942.963 tysiące złotych, a zysk netto za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2009 roku 66.679 tysięcy złotych.

Jednostka Dominująca jest w trakcie przygotowania procesu zbycia udziałów w Polkomtel S.A. wycenionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ORLEN metodą praw własności w wysokości 1.347.403 tysięcy złotych.

Na tym etapie nie można określić ostatecznych wyników tych procesów.

2.1.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi. Grupa prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż produktów i usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone produkty i usługi. Grupa, w celu zminimalizowania ryzyka kredytowego, a także w celu utrzymywania możliwie najniższego kapitału obrotowego zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę przyznawania kontrahentom limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia.

Koncentracja ryzyka związanego z należnościami handlowymi jest ograniczona ze względu na dużą liczbę kontrahentów z kredytem kupieckim rozproszonych w różnych sektorach gospodarki polskiej, niemieckiej, czeskiej i litewskiej.

2.1.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności wynika z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Na dzień 31 grudnia 2009 roku wskaźnik relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych (wskaźnik płynności bieżącej) wynosił 1,37.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku maksymalne możliwe zadłużenie z tytułu kredytów wynosiło 17.029.569 tysięcy złotych, z czego pozostało do wykorzystania 4.794.093 tysiące złotych, a na dzień 31 grudnia 2008 roku odpowiednio 16.931.082 tysięcy złotych i 5.770.166 tysięcy złotych.

W celu zapewnienia dodatkowego źródła środków potrzebnych do zabezpieczenia swojej płynności finansowej Jednostka Dominująca podpisała w 2006 roku Program Emisji Obligacji. Emisje obligacji umożliwiają Spółce wyjście poza tradycyjny rynek bankowy i pozyskanie środków od innych instytucji finansowych, korporacji czy osób fizycznych. Koszt pozyskania środków dla Jednostki Dominującej jest konkurencyjny w stosunku do kredytów bankowych. Program emisji obligacji jest również wykorzystywany do zarządzania płynnością w ramach Grupy ORLEN zarówno w kraju jak i zagranicą.

Na potrzeby zarządzania płynnością w Grupie Kapitałowej funkcjonuje system cash pooling. Na dzień 31 grudnia 2009 roku systemem tym objęto 23 spółki Grupy Kapitałowej a na dzień 31 grudnia 2008 roku 25 spółek Grupy Kapitałowej. Zastosowanie tego systemu pozwala optymalizować koszty obsługi zadłużenia w skali Grupy ORLEN.

2.1.5 Konsumpcja paliw

Zmiana trendów w konsumpcji paliw może wywierać istotny wpływ na wielkość sprzedaży i poziom możliwych do uzyskania cen na produkty spółek Grupy ORLEN a tym samym na sytuację finansową Grupy ORLEN.

Na podstawie danych Agencji Rynku Energii S.A. („ARE”), łączna konsumpcja krajowa paliw (tj. benzyn, oleju napędowego i lekkiego oleju opałowego) w 2009 roku wyniosła 16.399 tysięcy ton i była większa od konsumpcji w 2008 roku o 2,8%.

Konsumpcja benzyn w Polsce osiągnęła poziom nieznacznie niższy niż w roku 2008, co oznacza kontynuację obserwowanej od kilku lat stabilizacji tego rynku. Czynnikiem sprzyjającym konsumpcji benzyn była kontynuacja lekko spadkowego trendu rynku autogazu oraz dalszy wzrost parku samochodowego w Polsce (mimo mniejszej o 37% liczby sprowadzonych z zagranicy pojazdów samochodowych).

Konsumpcja oleju napędowego w Polsce w 2009 roku była wyższa o 4,6% w stosunku do 2008 roku, co jest kontynuacją rosnącego od kilku lat trendu zużycia tego paliwa. Nieco mniejsza niż w latach ubiegłych dynamika

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

---

wzrostu wynikała ze słabszego tempa wzrostu gospodarczego. Czynnikiem wzrostu pozostaje również postępująca zmiana struktury krajowego parku samochodowego na rzecz pojazdów z silnikami wysokoprężnymi.

Konsumpcja lekkiego oleju opałowego („LOO”) w Polsce zmniejszyła się o 1,7% w stosunku do 2008 roku, co jest kontynuacją trendu zapoczątkowanego w roku 2005, od kiedy znaczący wzrost cen ropy naftowej zmniejszył konkurencyjność LOO jako paliwa grzewczego. Nieco mniejsza niż w latach ubiegłych dynamika spadku wynika z niemal całkowitego zaniknięcia szarej strefy zużycia LOO do celów trakcyjnych (stopniowe zanikanie szarej strefy pogłębiało dynamikę spadków konsumpcji LOO w latach ubiegłych).

Na niemieckim rynku detalicznym konsumpcja benzyn wyniosła 20 192 tys. ton i była o 2,4% niższa niż w roku ubiegłym. Konsumpcja ON w 2009 roku wyniosła 31 019 tys. ton i wzrosła w porównaniu do 2008 roku o 3,6%

Na podstawie szacunkowych danych z litewskiego rynku hurtowego konsumpcja benzyn w 2009 roku ukształtowała się na poziomie o 11,6% niższym w porównaniu do 2008 roku i wyniosła 379 tysięcy ton. Z kolei konsumpcja oleju napędowego spadła o 18,1% i wyniosła 923 tysiące ton.

W 2009 roku zgodnie z szacunkami z czeskiego rynku hurtowego konsumpcja paliw łącznie (benzyn i oleju napędowego) spadła o 4,0% do poziomu 5.857 tysięcy ton. Konsumpcja benzyn spadła o 1,2% i wyniosła 1.923 tysięcy ton, natomiast konsumpcja oleju napędowego zmniejszyła się o 5,4% do poziomu 3.934 tysięcy ton.

2.1.6 Import paliw

Na podstawie danych ARE łączny import paliw do Polski w 2009 roku spadł w stosunku do 2008 roku o 263 tysięcy ton (o 9%). Import benzyn zmniejszył się o 26% i osiągnął poziom 492 tysięcy ton, co stanowiło około 19% importu wszystkich paliw. Największy import benzyn w 2009 roku zanotowano z Niemiec (około 50%) i Słowacji (około 46%).

Szacuje się, że w 2009 roku zaimportowano do Polski około 2.149 tysięcy ton oleju napędowego tj. o 4% mniej niż w 2008 roku. Import tego paliwa stanowił blisko 81% łącznej wielkości importu paliw do Polski. Największa ilość oleju napędowego pochodziła z Niemiec (52%), Litwy (25%) i Słowacji (11%).

Według danych ARE, łączny import lekkiego oleju opałowego w 2009 roku wyniósł 15 tysięcy ton. W 2009 roku lekki olej opałowy importowano z Niemiec.

2.2 Informacje o podstawowych produktach, towarach i usługach Grupy ORLEN

Do podstawowych produktów Grupy ORLEN należą:

- produkty segmentu rafineria oraz detal: benzyny, oleje napędowe, lekki olej opałowy, paliwo Jet A-1, gaz płynny, ciężki olej opałowy;
- produkty segmentu petrochemia: etylen, propylen, polietylen, polipropylen, benzen, butadien, aceton, fenol, glikole, toluen, ortoksylen, paraksylen, PCW, saletra amonowa, granulaty PCW, soda kaustyczna, ług sodowy.

2.2.1 Wolumenowa sprzedaż Grupy ORLEN

Sprzedaż wolumenowa Grupy ORLEN ogółem w 2009 roku osiągnęła poziom 33.624 tysiące ton i była o (-) 3,5% niższa od zrealizowanej w roku poprzednim.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Struktura asortymentowa sprzedaży wolumenowej produktów i towarów Grupy ORLEN (tysiące ton)

Sprzedaż	12 m-ce '09	udział %	12 m-ce '08	udział %
1	2	3	4	5
Segment Rafineria				
Benzyna	5 397	23,7%	5 464	22,4%
Diesel	8 652	38,0%	8 956	36,6%
Lekki olej opałowy	854	3,7%	969	4,0%
Jet A-1	738	3,2%	1 067	4,4%
Ciężki olej opałowy	2 498	11,0%	2 755	11,3%
LPG	425	1,9%	470	1,9%
Asfalt	1 113	4,9%	1 104	4,5%
Oleje	134	0,6%	101	0,4%
Pozostałe	2 977	13,1%	3 553	14,5%
Produkty razem	22 788	100,0%	24 439	100,0%
Segment Detal				
Benzyna	2 361	39,2%	2 379	41,8%
Diesel	3 056	50,8%	2 707	47,6%
LPG	311	5,2%	295	5,2%
Pozostałe	289	4,8%	309	5,4%
Produkty razem	6 017	100,0%	5 690	100,0%
Segment (Rafineria + Detal)	28 805	-	30 129	-
Segment Petrochemia				
Polietylen	457	9,5%	466	9,9%
Polipropylen	382	7,9%	369	7,8%
Etylen	261	5,4%	277	5,9%
Propylen	214	4,4%	212	4,5%
Toluen	74	1,5%	105	2,2%
Benzen	263	5,5%	275	5,8%
Paraksylen	1	0,0%	25	0,5%
Ortoksylen	20	0,4%	21	0,4%
Aceton	21	0,4%	28	0,6%
Butadien	57	1,2%	55	1,2%
Glikol	70	1,5%	90	1,9%
Tlenek etylenu	18	0,4%	12	0,3%
Fenol	34	0,7%	43	0,9%
PCW	337	7,0%	306	6,5%
PCW granulaty	65	1,3%	55	1,2%
CANWIL	323	6,7%	426	9,0%
Saletra amonowa	589	12,2%	497	10,5%
Pozostałe	1 633	33,9%	1 453	30,8%
Produkty razem	4 819	100,0%	4 715	100,0%
Grupa ORLEN - razem	33 624	-	34 844	-

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

2.2.2 Segment Rafineria

W 2009 roku Grupa ORLEN prowadziła hurtową sprzedaż paliw produktów rafineryjnych na terenie Polski, Republiki Czeskiej, Niemiec, Słowacji oraz Litwy i krajów bałtyckich. Podmiotami wchodzącymi w skład segmentu Grupy ORLEN były jednostki sprzedaży hurtowej PKN ORLEN, ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o., ORLEN PetroTank Sp. z o.o., Petrolot Sp. z o.o., ORLEN Gaz Sp. z o.o. (Polska), Uniraf Slovakia (Słowacja), UNIPETROL RPA (Czechy), ORLEN Lietuva (Litwa, Ukraina, Polska, sprzedaż morska).

Sprzedaż wolumenowa segmentu zmniejszyła się o (-) 6,8% (r/r) do 22.788 tysięcy ton. Największy wpływ na poziom sprzedaży miały spadkowe tendencje konsumpcji paliw na rynku litewskim i czeskim opisane w pkt. 2.1.5. Z kolei na rynku polskim osiągnięto wzrost sprzedaży paliw, głównie dzięki realizacji sprzedaży w grupie klientów kluczowych, czyli przedsiębiorstw oraz zagranicznych koncernów paliwowych. Dodatkowo pozytywnie na poziom sprzedaży wpłynęły okresowe promocje cenowe w bazach magazynowych Grupy ORLEN.

W 2009 roku na rynkach obsługiwanych przez Grupę ORLEN odnotowano wzrost udziałów w sprzedaży paliw. Udział Grupy ORLEN w krajowych rynkach sprzedaży paliw w latach 2008- 2009 przedstawia się następująco:

	2009	2008	Zmiana
Polska*	61,9%	61,6%	0,3 pp.
Czechy**	31,4%	30,9%	0,5 pp.
Litwa**	90,3%	89,1%	1,2 pp.

* Udział w sprzedaży hurtowej i detalicznej benzyn, oleju napędowego oraz lekkiego oleju opałowego.

** Udział w sprzedaży hurtowej i detalicznej benzyn, oleju napędowego oraz JET A-1.

2.2.3 Segment Detal

Rynek polski

Sprzedaż wolumenowa segmentu detalicznego w 2009 roku osiągnęła 5,7% wzrost (r/r) i wyniosła 6.017 tysięcy ton. Największy wzrost sprzedaży odnotowano dla oleju napędowego (o 12,9% r/r) oraz gazu płynnego (o 5,4% r/r). Wolumenowa sprzedaż benzyn zmniejszyła się w 2009 roku o (-) 0,8% (r/r).

Sprzedaż wolumenowa PKN ORLEN dla segmentu detal na rynku polskim w 2009 roku zanotowała 10,6% wzrost (r/r), w tym 8,2% na stacjach własnych i 26,3% na stacjach franczyzowych. Osiągnięcie tak dobrych wyników było możliwe dzięki dalszemu umocnieniu pozycji marki ORLEN na rynku stacji paliw oraz wysokiej dynamice sprzedaży na stacjach ekonomicznych BLISKA. W 2009 roku widoczny był wzrost zainteresowania klientów zakupem paliw wzbogaconych Verva ON i Verva 98. Udział paliw Verva w sprzedaży paliw wzrósł z 16,6% w 2008 roku do poziomu 17,6% w 2009 roku wolumenu sprzedanego na stacjach PKN ORLEN Premium. Na dzień 31 grudnia 2009 roku sieć detaliczna PKN ORLEN w Polsce zmniejszyła się o 56 podmiotów i liczyła 1.747 stacji, z czego 1.330 było stacjami własnymi, 336 franczyzowymi, a 81 działało w formule patronackiej, obejmującej obiekty funkcjonujące pod markami Petrochemia Płock i CPN. Na koniec 2009 roku PKN ORLEN zarządzał siecią 940 obiektów funkcjonujących pod marką ORLEN i 424 stacjami w segmencie ekonomicznym BLISKA. Pozostałe 383 stacje funkcjonowały w barwach Petrochemii Płock i CPN. Konsekwentna realizacja strategii rozwoju sieci detalicznej pozwoliła na zwiększenie udziału PKN ORLEN w polskim rynku detalicznym o 1,7 pp do poziomu 31,2%.

Struktura procentowa sprzedaży paliw przez PKN ORLEN na rynku polskim przedstawiała się następująco:

	2009	2008
Benzyny	33,2	35,4
ON	54,6	52,3
LPG	12,2	12,3

Rynek czeski

Sprzedaż wolumenowa na rynku czeskim dla segmentu detal w 2009 roku przyniosła dalszy wzrost popytu na paliwa premium. Spółka Benzina a.s. w 2007 roku wprowadziła na rynek benzynę premium VERVA 100, zaś w 2008 roku, w reakcji na rosnący popyt rynkowy, zaoferowała klientom olej napędowy premium VERVA Diesel. W 2009 roku odnotowano wzrost sprzedaży paliw Premium o 67,2% dzięki znacznemu wzrostowi popytu na wzbogacony olej napędowy Verva ON. W celu zaspokojenia rosnącego popytu wprowadzono paliwa Verva ON na 29 obiektach marki

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Benzyna „standard”. Na koniec 2009 roku spółka Benzina a.s. zarządzała siecią 337 obiektów funkcjonujących w segmencie premium i ekonomicznym. Najwyższe wymagania marki premium oferującej bogaty asortyment usług oraz produktów pozapaliwowych spełniało w 2009 roku 107 stacji. Natomiast w skład segmentu ekonomicznego wchodziło 230 obiektów. 325 stacji funkcjonowało w formule CODO (Company Owned Dealer Operated), a 12 w formule DOFO (Dealer Owned Franchise Operated).

Struktura procentowa sprzedaży paliw Benzina a.s. na rynku czeskim przedstawiała się następująco:

	2009	2008
Benzyny	43,1	45,1
ON	56,9	54,7
LPG	0,0	0,1

Rynek litewski

Litewski detaliczny rynek paliw w 2009 roku zmagał się ze skutkami postępującego pogorszenia wskaźników makroekonomicznych. Głównymi czynnikami zmniejszania się rynku było ogólne spowolnienie gospodarcze (22% spadek sprzedaży detalicznej względem roku 2008 wg danych Litewskiego Urzędu Statystycznego), oraz recesja w sektorze transportowym i konstrukcyjnym oraz pokrewnych, przekładająca się na spadek wolumenów sprzedaży do odbiorców biznesowych. Ogólnorynkowy trend spadkowy znalazł odbicie także w wynikach sprzedaży spółki AB Ventus Nafta, która odnotowała w 2009 roku zmniejszenie wolumenów o 5,6% w porównaniu do 2008 roku, przy jednoczesnej negatywnej dynamice całego detalicznego litewskiego rynku sprzedaży paliw na poziomie 17,1%. Pomimo negatywnych trendów w konsumpcji w 2009 roku sprzedaż ON i LPG na stacjach CoCo (Company Owned Company Operated) spółki wzrosła odpowiednio o 3,6% oraz 4,7% względem roku poprzedniego. W 2009 roku zwiększono udział rynkowy AB Ventus Nafta do poziomu 4,0% (3,6% w 2008 roku). Grupa ORLEN dysponowała na Litwie na koniec 2009 roku siecią 35 stacji zarządzanych przez spółkę AB Ventus Nafta. Większość z nich (26) działało w formule CoCo, natomiast pozostałych 9 w formule DoFo.

Struktura procentowa sprzedaży paliw AB Ventus Nafta na rynku litewskim przedstawiała się następująco:

	2009	2008
Benzyny	31,2	29,2
ON	45,9	49,8
LPG	23,0	21,1

Rynek niemiecki

Spółka ORLEN Deutschland GmbH zarządzała na koniec 2009 roku siecią 521 stacji, z tego 4 pod marką ORLEN, 485 pod marką Star oraz 32 tzw. zlokalizowanymi przy hipermarketach. Dzięki konsekwentnemu pozycjonowaniu marki, efektywnym programom inwestycyjnym, udanym akwizycjom pojedynczych obiektów oraz przeprowadzeniu szeroko zakrojonej kampanii marketingowej ORLEN Deutschland GmbH w 2009 roku uzyskał rekordowy poziom sprzedaży wolumenowej wynoszący niemal 2 miliardy litrów.

Struktura procentowa sprzedaży paliw ORLEN Deutschland GmbH na rynku niemieckim przedstawiała się następująco:

	2009	2008
Benzyny	63,4	64,8
ON	35,3	34,4
LPG	1,3	0,8

2.2.4 Segment Petrochemia

W końcu 2008 roku segment petrochemiczny odnotował wyraźnie pogorszenie koniunktury związane głównie z obniżeniem produkcji w przemyśle motoryzacyjnym i budownictwie, co w konsekwencji spowodowało znaczące ograniczenie rynku wszystkich rodzajów tworzyw sztucznych. Notowania produktów petrochemicznych w krótkim okresie wykazywały spadki cen dochodzące do kilkudziesięciu procent, co z kolei wpływało na redukcję obciążeń instalacji lub ich czasowe wyłączanie. Począwszy od II kwartału 2009 popyt na poszczególne produkty

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

---

petrochemiczne zaczął stopniowo wzrastać. Wystąpiły również wzrosty notowań kontraktowych większości produktów. W rezultacie w 2009 roku sprzedaż wolumenowa segmentu petrochemia wzrosła o 2,2% (r/r). Wzrosty sprzedaży zanotowano w przypadku tlenku etylenu o 50,0% (r/r), saletry amonowej o 18,5% (r/r), granulatu PCW o 18,2% (r/r), polichlorku winylu o 10,1% (r/r), polipropylenu o 3,5% (r/r), butadienu o 3,6% (r/r) i propylenu o 0,9% (r/r).

2.3 Informacja o zmianach rynków zbytu oraz o zmianach źródeł zaopatrzenia w materiały do produkcji

Szczegółowe informacje o przychodach ze sprzedaży w podziale geograficznym zostały przedstawione w notce 5.2c do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

PKN ORLEN dostarcza ropę naftową do czterech rafinerii z Grupy ORLEN: jednej w Polsce (Płock), dwóch w Czechach (Litvinov, Kralupy) i jednej na Litwie (Mazeikiu). W 2009 roku dostawy ropy naftowej na wszystkich kierunkach przebiegały zgodnie z planem. Dostawy surowca do rafinerii w Możejках i Kralupach są realizowane wyłącznie drogą morską, co implikuje dodatkowy czynnik ryzyka dla bezpieczeństwa i stabilności dostaw jakim są warunki pogodowe (negatywne skutki odczuwalne są zwłaszcza w okresie zimowym).

Na kierunku czeskim nastąpiły duże zmiany w systemie realizacji dostaw, które doprowadziły do ostatecznego wyeliminowania tzw. koordynatorów dostaw rurociągowych. Spowodowane to było dążeniem strony rosyjskiej do ograniczenia roli pośredników w handlu ropą rosyjską. W związku z tym w 2009 roku dostawy realizowane były m.in. przez firmy będące ramionami handlowymi producentów ropy rosyjskiej.

Z uwagi na rozwiązanie z końcem czerwca 2009 roku umowy z jednym z dostawców terminowych (firmą KD Petrotrade), a także z powodu wygasania kontraktu terminowego z innym dostawcą (firmą J&S Service & Investment) w końcu 2009 roku rozpoczęto proces kontraktacji terminowej na lata 2010-2012.

Pod koniec 2009 roku zawarto dwie umowy, obowiązujące od początku 2010 roku, z firmami Mercuria Energy Trading S.A. oraz Souz Petroleum S.A. Przedmiotowe umowy zostały zawarte na okres trzech lat. Każda z umów przewiduje możliwość corocznej renegotiacji ceny, zaś w przypadku braku porozumienia w tej kwestii, rozwiązanie umowy. Umowy terminowe, zapewniające bezpieczeństwo ciągłości dostaw surowca do rafinerii, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie procedurami, zawierają klauzule gwarancji dostaw oparte o gwarancje finansowe.

W 2009 roku udział firmy J&S Service Investment Ltd z siedzibą na Cyprze w dostawach ropy naftowej przekroczył 10% przychodów Grupy ORLEN i wyniósł około 26% ogólnej sumy dostaw.

2.4 Omówienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych oraz ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy

2.4.1 Przychody

W 2009 roku Grupa ORLEN osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 67.927.990 tysięcy złotych, tj. o (-) 11.605.235 tysięcy złotych poniżej poziomu z 2008 roku. Spadek wartości sprzedaży w 2009 roku wynika głównie ze zmniejszenia sprzedaży segmentu rafineryjnego o (-) 11.436.180 tysięcy złotych w efekcie spadku wolumenów sprzedaży oraz notowań głównych produktów segmentu. W porównaniu do 2008 roku ceny benzyn zmniejszyły się o 31% (r/r), oleju napędowego o (-) 43% (r/r) oraz lekkiego oleju napędowego i paliw Jet A-1 o (-) 44% (r/r).

Niższy poziom sprzedaży wolumenowej o 3,5% jest efektem zauważalnego spadku konsumpcji, szczególnie na rynku czeskim i litewskim opisanego w pkt 2.1.5 oraz przeprowadzonych w trakcie 2009 roku remontów instalacji produkcyjnych. Najistotniejsze postoje remontowe w 2009 roku dotyczyły:

- PKN ORLEN – nieplanowany postój Wytwórni Wodoru wpływający na pracę instalacji Hydroodsierczania Oleju Napędowego („HON”) oraz postój instalacji Olefin. Dodatkowo w części rafineryjnej przeprowadzony został planowany postój instalacji Hydroodsierczania Gudronu („HOG”) oraz instalacji Hydrokrakingu.
- Grupy kapitałowej UNIPETROL - planowany w ramach 4-letniego cyklu postój modernizacyjny rafinerii w Kralupach oraz remont instalacji Poliolefin w Litwinowie, nieplanowane postoje instalacji Fluidalnego Krakingu Katalitycznego w następstwie problemów z rozruchem instalacji po modernizacji oraz postój instalacji HON w Paramo i instalacji Hydrokrakingu w Kralupach. Dodatkowo wystąpiły nieplanowane postoje instalacji Olefin oraz Poliolefin w Litwinowie.
- Grupy Możejki - planowany postój remontowy instalacji Reformingu, Visbreakingu i Hydroodsierczania Benzyny i Oleju Napędowego oraz kilkudniowe przestoje technologiczne na skutek pożaru instalacji HON.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Przychody Grupy ORLEN z tytułu głównych produktów i usług zostały przedstawione w nocie 5.3 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

2.4.2 Wynik operacyjny

Raportowany zysk operacyjny Grupy ORLEN za 2009 roku, ustalony przy zastosowaniu wyceny zapasów metodą średnioważonego kosztu, wyniósł 1.097.076 tysięcy złotych w porównaniu ze stratą (-) 1.603.322 tysięcy złotych w roku ubiegłym.

Raportowane wyniki operacyjne w 2009 roku odzwierciedlają silny wpływ czynników makroekonomicznych. Ujemny wpływ netto obniżenia dyferencjału Ural/Brent, niższych marż modelowych, zmian kursu walutowego oraz niższych wolumenów sprzedaży wyniósł około (-) 2.830.000 tysięcy złotych (r/r).

Wzrostowe tendencje cen ropy naftowej wpływające na wycenę zapasów przełożyły się na poprawę raportowanych wyników w skali Grupy ORLEN o 2.995.962 tysiące złotych (r/r).

Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto osiągnęły poziom 30.194 tysiące złotych, w porównaniu z (-) 2.351.027 tysiącami złotych w 2008 roku. Dodatni wynik na pozostałej działalności operacyjnej w 2009 roku osiągnięto głównie w efekcie rozpoznania zysku ze zbycia posiadanych nadwyżek praw do emisji CO₂ w kwocie 128.308 tysięcy złotych. Po wyeliminowaniu wpływów ze sprzedaży nadwyżek praw do emisji CO₂ poziom pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto wyniósł (-) 98.114 tysięcy złotych i dotyczył przede wszystkim odpisów aktualizujących wartość należności i rzeczonych aktywów trwałych oraz zawiązanych rezerw.

Ujemny wynik na pozostałej działalności operacyjnej w 2008 roku był z kolei efektem przeprowadzonych, zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 36 testów na utratę wartości aktywów w wysokości 2.376.102 tysiące złotych i dotyczył głównie Grupy ORLEN Lietuva („ORLEN Lietuva”). Informacje o kwocie utworzenia oraz odwrócenia odpisu aktualizującego w odniesieniu do aktywów trwałych opisane zostały również w nocie 6 oraz 11 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

W 2009 roku wskaźnik EBITDA (zysk operacyjny powiększony o amortyzację) wyniósł 3.664.722 tysiące złotych w porównaniu z 888.061 tysiącami złotych w 2008 roku.

2.4.3 Wyniki spółek Grupy ORLEN

Zmiany raportowanych wyników podstawowych podmiotów Grupy ORLEN w stosunku do danych za 2008 rok kształtowały się następująco:

- w PKN ORLEN zysk operacyjny był wyższy o 153.952 tysiące złotych (r/r) w rezultacie poprawy wyników segmentu rafineryjnego i detalicznego, przy niższych wynikach segmentu petrochemicznego i funkcji korporacyjnych. Raportowany wynik operacyjny segmentu rafineryjnego zwiększył się o 637.305 tysięcy złotych (r/r) z tytułu wpływu rosnących cen ropy na wycenę zapasów w wysokości 1.395.115 tysięcy złotych (r/r) przy negatywnym oddziaływaniu uwarunkowań makroekonomicznych obejmujących dyferencjał Ural/Brent, modelową marżę rafineryjną oraz kursy wymiany walut („czynniki makroekonomiczne”). Wyższe o 167.167 tysięcy złotych wyniki segmentu detalicznego to przede wszystkim efekt zwiększenia wolumenów sprzedaży i wyższej marży paliwowej i pozapaliwowej łącznie o 187.000 tysięcy złotych. Z kolei niższe o (-) 615.456 tysięcy złotych (r/r) wyniki segmentu petrochemicznego są pochodną niższych przychodów ze sprzedaży oraz spadku modelowej marży petrochemicznej.
- w Grupie ORLEN Lietuva wynik operacyjny był wyższy o 2.366.354 tysiące złotych w rezultacie przeprowadzonych w 2008 roku odpisów z tytułu utraty wartości aktywów w kwocie (-) 2.170.640 tysięcy złotych. Bez uwzględnienia ww. odpisów wynik operacyjny uległ poprawie o 195.714 tysiące złotych dzięki dodatnim efektom rosnących cen ropy naftowej na wycenę zapasów w wysokości 1.033.895 tysięcy złotych, który został znacząco zmniejszony niekorzystnym wpływem czynników makroekonomicznych oraz spadającej konsumpcji i wolumenów sprzedaży na rynkach obsługiwanych przez ORLEN Lietuva.
- w Grupie UNIPETROL wynik operacyjny był niższy o (-) 191.414 tysiące złotych (r/r). Pogorszenie wyników segmentu rafineryjnego o (-) 207.557 tysięcy złotych w rezultacie negatywnego oddziaływania czynników makroekonomicznych nie zostało zbilansowane pozytywnym wpływem zmian cen ropy na wycenę zapasów w kwocie 261.708 tysięcy złotych (r/r). Czynniki makroekonomiczne miały również wpływ na niższy poziom wyników segmentu petrochemicznego o (-) 99.715 tysięcy złotych (r/r), pomimo dodatniego oddziaływania cen produktów petrochemicznych na wycenę zapasów w wysokości 193.940 tysięcy złotych (r/r) oraz wyższych wolumenów sprzedaży. Wyższe marże na paliwach i towarach i usługach pozapaliwowych w wysokości 56.000 tysięcy

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

złotych oraz niższa amortyzacja o (-) 42.000 tysięcy złotych wpłynęły na poprawę wyników segmentu detalicznego o 92.508 tysięcy złotych (r/r).

Raportowany wynik operacyjny za 2008 rok uwzględnia odpis z tytułu utraty wartości aktywów w kwocie (-) 2.376.102 tysiące złotych ujęty w rocznym sprawozdaniu finansowym Grupy ORLEN za 2008 rok. Najistotniejszą pozycję stanowił odpis dotyczący aktywów spółki AB ORLEN Lietuva.

2.4.4 Segmenty operacyjne

- Segment rafineryjny

W 2009 roku zysk operacyjny segmentu rafineryjnego Grupy ORLEN wyniósł 1.124.105 tysięcy złotych w porównaniu ze stratą operacyjną (-) 2.157.659 tysięcy złotych w 2008 roku, która uwzględniała odpis z tytułu utraty wartości aktywów w kwocie 2.376.102 tysiące złotych.

Pozytywny wpływ wyceny zapasów na raportowane wyniki wynikający z wzrostowych tendencji cen ropy był wyższy w stosunku do 2008 roku o 2.753.749 tysięcy złotych (r/r).

Istotny wpływ na zmianę raportowanych wyników operacyjnych w stosunku do danych porównywalnych miały czynniki makroekonomiczne. Łączny efekt obniżenia dyferencjału Ural/Brent, niższych marż modelowych, zmian kursu walutowego oraz niższych wolumenów wyniósł około (-) 1.840.000 tysięcy złotych (r/r).

W 2009 roku w porównaniu z rokiem 2008 nastąpiło zmniejszenie nakładów inwestycyjnych („CAPEX”) segmentu o (-) 854.416 tysięcy złotych (r/r) do poziomu 991.779 tysięcy złotych. Do największych zadań inwestycyjnych realizowanych w 2009 roku należały: budowa instalacji HON VII, nowej Wytwórni Wodoru II oraz instalacji Claus II wraz z infrastrukturą, modernizacja instalacji Alkilacji, kontynuacja budowy rurociągu paliwowego Ostrów Wielkopolski – Wrocław w PKN ORLEN, budowa nowej Wytwórni Wodoru, modernizacja drugiej instalacji Hydroodsiarczania Oleju Napędowego oraz przebudowa jednostki Destylacji Próżniowej w ORLEN Lietuva, a także modernizacja instalacji Krakingu Katalitycznego w Grupie UNIPETROL.

- Segment detal

W 2009 roku zysk operacyjny segmentu detalicznego Grupy ORLEN wyniósł 880.022 tysiące złotych w porównaniu ze 640.253 tysiącami złotych w 2008 roku.

Najistotniejszy wpływ na zmianę wyniku operacyjnego miało zwiększenie sprzedaży wolumenowej i marż na paliwach w łącznej wysokości 291.000 tysięcy złotych (r/r) powiązane ze wzrostem udziału w rynku detalicznym.

Udział procentowy na krajowych rynkach detalicznych Grupy ORLEN

	2009	2008	Dynamika (pp)
Polska ¹	31,2	29,5	+1,7
Niemcy ²	4,7	4,6	+0,1
Czechy	13,8	13,7	+0,1
Litwa	4,0	3,6	+0,4

1) Udział w rynku detalicznym szacowanym na podstawie danych o konsumpcji ARE.

2) Całkowita sprzedaż (wszystkie kanały).

Dodatkowy wpływ na poziom wyniku operacyjnego miał wzrost marż na sprzedaży towarów i usług pozapaliwowych w wysokości około 110.000 tysięcy złotych (r/r), szczególnie widoczny na rynku polskim i niemieckim oraz brak dodatnich efektów na pozostałej działalności operacyjnej, które wystąpiły w roku 2008, w wysokości 60.139 tysięcy złotych z tytułu odwrócenia odpisów aktualizujących wartość składników majątkowych.

W 2009 roku w porównaniu z rokiem 2008 nastąpiło zmniejszenie nakładów inwestycyjnych („CAPEX”) segmentu o (-) 253.091 tysięcy złotych (r/r) do poziomu 304.196 tysięcy złotych. W 2009 roku poddano przebudowie i modernizacji 45 oraz uruchomiono 20 nowych stacji paliw.

- Segment petrochemiczny

W 2009 roku strata operacyjna segmentu wyniosła (-) 196.351 tysięcy złotych w porównaniu z 562.477 tysiącami złotych zysku operacyjnego w 2008 roku.

Najistotniejszy wpływ na zmianę raportowanych wyników operacyjnych w stosunku do danych porównywalnych miały czynniki makroekonomiczne. Łączny efekt modelowych marż petrochemicznych, zmian kursu walutowego i wolumenów sprzedaży był ujemny i wyniósł około (-) 1.003.000 tysiące złotych (r/r).

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Pozytywny wpływ wyceny zapasów na raportowane wyniki był wyższy w stosunku do 2008 roku o 242.213 tysięcy złotych (r/r).

W 2009 roku w porównaniu z 2008 rokiem nastąpiło zwiększenie nakładów inwestycyjnych („CAPEX”) segmentu o 846.162 tysiące złotych (r/r) do poziomu 2.356.255 tysięcy złotych. Do największych zadań inwestycyjnych realizowanych w I półroczu 2009 roku należały: budowa instalacji do produkcji paraksylenu oraz kwasu tereftalowego w PKN ORLEN, budowa nowej jednostki Butadienu, rozbudowa instalacji do produkcji polipropylenu oraz odbudowa pieca pirolitycznego w Grupie UNIPETROL, a także doprowadzenie mediów do wytwórni kwasu tereftalowego w Grupie kapitałowej Anwil.

- Funkcje korporacyjne

W 2009 roku strata operacyjna wyniosła (-) 710.725 tysięcy złotych w porównaniu z (-) 648.393 tysiącami złotych w 2008 roku.

Po wyeliminowaniu efektów na pozostałej działalności operacyjnej obejmującej przede wszystkim zdarzenia jednorazowe koszty funkcji korporacyjnych w całym roku 2009 były o (-) 58 milionów złotych niższe w porównaniu z rokiem poprzednim. Pozostałe przychody operacyjne w roku 2008 zawierały zysk w kwocie 84 miliony złotych z tytułu zakończenia sporu z PGE odnośnie sprzedaży udziałów w NOM.

W 2009 roku w porównaniu do 2008 roku nastąpiło zwiększenie nakładów inwestycyjnych („CAPEX”) segmentu o 19.376 tysięcy złotych (r/r) do poziomu 124.095 tysięcy złotych. Poniesione wydatki inwestycyjne dotyczyły między innymi wdrożenia nowego systemu sprzedaży detalicznej dla stacji paliw oraz systemu odzyskiwania danych (tzw. data recovery center).

2.4.5 Koszty finansowe i wynik netto

Saldo na działalności finansowej w 2009 roku wyniosło 71.201 tysięcy złotych w porównaniu do (-) 1.578.614 tysięcy złotych w 2008 roku.

W związku z obserwowaną w 2009 roku aprecjacją złotego wykazano 496.059 tysięcy złotych z tytułu nadwyżki dodatnich różnic kursowych netto z przeszacowania pozycji w walutach obcych. W 2008 roku w efekcie odwrotnych trendów zmian kursów walut ujemne różnice kursowe netto wyniosły (-) 1.100.692 tysiące złotych.

Dodatknie różnice kursowe z tytułu przeszacowania kredytów w USD w kwocie 251.000 tysięcy złotych w związku z ustanowieniem powiązania zabezpieczającego z inwestycją w AB Orlen Lietuva zostały wykazane w kapitałach własnych w pozycji różnice kursowe z konsolidacji.

Grupa ORLEN wykorzystuje kredyty w EUR do finansowania działalności jako naturalne zabezpieczenie ekonomiczne przed zmiennością wyników operacyjnych na skutek wahań kursu złotego.

Koszty odsetkowe netto związane głównie z obsługą zadłużenia wyniosły w 2009 roku (-) 404.349 tysięcy złotych i były o 9.786 tysięcy złotych niższe w stosunku do roku ubiegłego.

Po uwzględnieniu udziału w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności oraz obciążeń podatkowych zysk netto Grupy ORLEN za 2009 rok wyniósł 1.300.167 tysięcy złotych w porównaniu z (-) 2.526.626 tysiącami złotych straty za 2008 rok.

2.4.6 Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Suma bilansowa na 31 grudnia 2009 roku wyniosła 49.160.375 tysięcy złotych i była wyższa o 2.184.625 tysięcy złotych (o 4,7%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku.

Wartość aktywów trwałych zwiększyła się w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku o 446.473 tysiące złotych (o 1,5%) i osiągnęła wartość 29.727.329 tysięcy złotych. Najistotniejszy wpływ na powyższą zmianę miał wzrost wartości rzeczowych aktywów trwałych o 801.680 tysięcy złotych (o 3,1%), głównie w efekcie poniesionych nakładów inwestycyjnych w kwocie 3.776.325 tysięcy złotych oraz uwzględnienia amortyzacji majątku w wysokości (-) 2.567.646 tysięcy złotych i różnic kursowych z przeliczenia aktywów trwałych jednostek zagranicznych w wysokości (-) 243 milionów złotych.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku wartość aktywów obrotowych zwiększyła się 1.738.152 tysiące złotych do kwoty 19.433.046 tysięcy złotych. Głównym czynnikiem wzrostu aktywów obrotowych było zwiększenie środków pieniężnych o 1.596.815 tysięcy złotych (o 118,8%) oraz wartości zapasów o 1.530.812 tysięcy złotych (16,8%) wynikającej ze wzrostu cen paliw i ropy naftowej na giełdach światowych na koniec 2009 roku w porównaniu do cen z

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

---

końca 2008 roku. Zmniejszenie stanu należności ogółem wpłynęło na obniżenie wartości aktywów obrotowych o (-) 1.296.698 tysięcy złotych.

Kapitał własny na 31 grudnia 2009 roku wyniósł 21.707.211 tysięcy złotych i wzrósł o 1.175.564 tysiące złotych (o 5,7%) w stosunku do stanu z końca 2008 roku głównie w efekcie wypracowanego zysku netto za rok 2009 w kwocie 1.300.167 tysięcy złotych oraz zmniejszenia salda różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych w kwocie (-) 189.997 tysięcy złotych.

Zadłużenie netto na koniec grudnia 2009 roku wyniosło 10.263.188 tysięcy złotych i było niższe o (-) 2.285.353 tysiące złotych w stosunku do stanu z końca 2008 roku.

Splata kredytów i wzrost salda środków pieniężnych zmniejszyły poziom zadłużenia netto o (-) 1.865 milionów złotych natomiast dodatnie różnice kursowe, głównie niezrealizowane z przeszacowania kredytów walutowych, zmniejszyły saldo zadłużenia o (-) 371 milionów złotych.

Wskaźnik zadłużenia finansowego netto do kapitałów własnych (dźwignia finansowa netto) zmniejszył się z 61,1% na koniec 2008 roku do 47,3% na koniec 2009 roku

2.4.7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej w 2009 roku zwiększyły się o 1.545.033 tysiące złotych (r/r) w porównaniu z rokiem 2008 i wyniosły 5.161.793 tysiące złotych. Wysoki poziom wygenerowanych środków pieniężnych w 2009 roku to przede wszystkim efekt osiągniętego zysku netto za rok 2009 w wysokości 1.300.167 tysięcy złotych, optymalizacji kapitału pracującego netto w kwocie 1.812.523 tysiące złotych oraz amortyzacji w wysokości 2.567.646 tysięcy złotych.

Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej w 2009 roku osiągnęły poziom (-) 2.539.997 tysięcy złotych w porównaniu do (-) 4.384.957 tysięcy złotych w 2008 roku. W 2009 roku wydatki związane z realizacją programów inwestycyjnych zmniejszyły się w porównaniu z 2008 rokiem o 1.298.781 tysięcy złotych (r/r), natomiast wydatki na nabycie akcji i udziałów w 2009 roku wzrosły o 282.628 tysięcy złotych i wyniosły (-) 1.019.488 tysięcy złotych. Ww. wydatki dotyczyły głównie zakupu akcji ORLEN Lietuva. Wzrost wpływów z tytułu zbycia składników majątkowych w 2009 roku o 702.324 tysiące złotych wynika przede wszystkim ze sprzedaży praw do emisji CO₂.

W 2009 roku przepływy pieniężne netto z działalności finansowej wyniosły (-) 1.021.584 tysięcy złotych, przy 612.573 tysiącach złotych w 2008 roku. Główne różnice wynikają z wyższej spłaty netto zadłużenia z tytułu kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych w wysokości 2.170.919 tysięcy złotych (r/r).

W efekcie stan środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2009 roku zwiększył się o 1.596.815 tysięcy złotych w stosunku do końca roku 2008 i wyniósł 2.941.039 tysięcy złotych.

2.4.8 Podsumowanie

Pomimo niekorzystnych uwarunkowań makroekonomicznych Grupa ORLEN wypracowała w 2009 roku 1,1 miliarda złotych zysku operacyjnego w porównaniu z 1,6 miliarda złotych straty w roku 2008. Zysk netto w roku 2009 wyniósł 1,3 miliarda złotych.

Zapewnienie bezpieczeństwa finansowego było priorytetem w skali Grupy ORLEN w warunkach dekonjunktury. Uruchomione programy efektywnościowe były ukierunkowane przede wszystkim na radykalne oszczędności kosztowe, racjonalizację wydatków inwestycyjnych oraz zmniejszenie kapitału pracującego. Dzięki podjętym działaniom Grupa ORLEN wypracowała w 2009 roku 5,2 miliarda złotych środków pieniężnych z działalności operacyjnej.

Pomimo wydatków związanych z kontynuacją strategicznych projektów inwestycyjnych Grupa ORLEN obniżyła zadłużenie netto w 2009 roku o 2,3 miliarda złotych.

2.5 Najważniejsze zdarzenia w okresie od 1 stycznia 2009 roku do dnia sporządzenia niniejszego raportu

Realizacja Umowy opcji sprzedaży akcji AB ORLEN Lietuva na rzecz PKN ORLEN

W dniu 29 kwietnia 2009 roku PKN ORLEN w wyniku realizacji umowy opcji sprzedaży z dnia 9 czerwca 2006 roku nabył od Rządu Republiki Litewskiej 70.750 000 akcji zwykłych, stanowiących 9,98% kapitału zakładowego AB

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

ORLEN Lietuva. W rezultacie PKN ORLEN posiada akcje reprezentujące 100% kapitału zakładowego AB ORLEN Lietuva.

Ryzyko dotyczące zbycia aktywów i wierzytelności w związku z nabyciem akcji UNIPETROL

W dniu 30 czerwca 2009 roku Sąd Arbitrażowy w Pradze:

- wydał orzeczenie, w którym zasądził od PKN ORLEN na rzecz Agrofert Holding a.s. kwotę 77 266 500 EUR wraz z odsetkami i kosztami postępowania, dochodzoną w pozwie z dnia 16 grudnia 2005 roku. Orzeczenie zostało wykonane przez PKN ORLEN w dniu 3 lipca 2009 roku,
- oddalił powództwo Agrofert Holding a.s. przeciwko PKN ORLEN o zapłatę kwoty 77 266 500 EUR, dochodzonej na podstawie pozwu z dnia 3 kwietnia 2006 roku znosząc jednocześnie koszty obu stron,
- oddalił powództwo Agrofert Holding a.s. o zapłatę kwoty 409 102 494 CZK dochodzonej na podstawie pozwu z dnia 25 maja 2006 roku i zasądził na rzecz PKN ORLEN zwrot części kosztów postępowania.

Obecnie w toku jest postępowanie arbitrażowe zainicjowane w grudniu 2006 roku pozwem złożonym przez Agrofert Holding a.s. o zapłatę odszkodowania z tytułu szkód będących między innymi wynikiem czynów nieuczciwej konkurencji oraz bezprawnego naruszenia dobrego imienia firmy Agrofert Holding a.s. Wartość przedmiotu sporu wynosi 19 464 473 000 CZK wraz z odsetkami. PKN ORLEN S.A. uważa to roszczenie za bezpodstawne.

Informacja o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji została również podana w nocie 39 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

Postępowanie arbitrażowe przeciwko Yukos International UK B.V.

W dniu 15 lipca 2009 roku PKN ORLEN złożył w Sądzie Arbitrażowym przy Międzynarodowej Izbie Handlowej w Londynie wniosek o wszczęcie postępowania arbitrażowego przeciwko Yukos International UK B.V. z siedzibą w Holandii w związku z transakcją nabycia akcji AB ORLEN Lietuva. Roszczenia PKN ORLEN dotyczą niezgodności ze stanem faktycznym niektórych oświadczeń Yukos International dotyczących sytuacji spółki AB ORLEN Lietuva na dzień zamknięcia transakcji nabycia przez PKN ORLEN akcji AB ORLEN Lietuva, tj. 14 grudnia 2006 roku.

Na obecnym etapie sprawy, roszczenia PKN ORLEN dotyczą zwrotu kwoty 250 milionów USD, zdeponowanej na rachunku zastrzeżonym, jako część ceny za akcje AB ORLEN Lietuva w celu zabezpieczenia ewentualnych roszczeń PKN ORLEN wobec Yukos International. PKN ORLEN zastrzegł sobie prawo do zwiększenia swoich żądań lub wystąpienia z dodatkowymi roszczeniami na dalszym etapie sprawy.

Postępowanie arbitrażowe będzie toczyło się w Londynie, przed Trybunałem Arbitrażowym składającym się z trzech arbitrów, w oparciu o Reguły Postępowania Arbitrażowego Międzynarodowej Izby Handlowej.

Szczegółowe informacje o postępowaniach, w których PKN ORLEN jest stroną pozywającą zostały również podane w nocie 39.2 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

Przeniesienie posiadanych przez Naftę Polską akcji PKN ORLEN na rzecz Skarbu Państwa

W dniu 22 lipca 2009 roku Nafta Polska S.A. przeniosła na rzecz Skarbu Państwa, posiadane akcje PKN ORLEN. W wyniku tej transakcji Skarb Państwa, reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa, nabył 74 076 299 akcji PKN ORLEN, stanowiących 17,32% udziału w kapitale zakładowym Spółki oraz reprezentujących 74 076 299 głosów i 17,32% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN.

Zatwierdzenie aneksów do umów depozytowych

W dniu 5 stycznia 2010 roku Amerykańska Komisja Papierów Wartościowych oraz The Bank of New York Mellon z siedzibą w Nowym Jorku, USA zatwierdziły aneksy do umów depozytowych regulujących funkcjonowanie programu globalnych kwitów depozytowych oraz amerykańskich kwitów depozytowych („Umowy depozytowe”), zawartych pomiędzy PKN ORLEN i Bankiem. Dostosowano zapisy Umów depozytowych do przepisów powszechnie obowiązujących w Polsce i USA.

2.6 Struktura zadłużenia i zarządzanie zasobami finansowymi

Na dzień 31 grudnia 2009 roku poziom długoterminowych i krótkoterminowych kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w Grupie ORLEN wyniósł 13.204.227 tysięcy złotych i był niższy od poziomu z końca 2008 roku o 688.538 tysięcy złotych.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Wyszczególnienie (tysiące złotych)	2009	2008
Kredyty bankowe	11.270.586	12.652.727
Pożyczki	760.092	34.650
Dłużne papiery wartościowe	1.173.549	1.205.388
Wg terminu zapadalności:		
Długoterminowe	11.610.532	2.610.651
Krótkoterminowe	1.593.695	11.282.114
Zadłużenie	13.204.227	13.892.765
Gotówka	2.941.039	1.344.224
Dług netto	10.263.188	12.548.541

Poziom zadłużenia finansowego netto w Grupie ORLEN na dzień 31 grudnia 2009 roku w porównaniu z końcem 2008 roku zmniejszył się o 2.285.353 tysiące złotych do wysokości 10.263.188 tysięcy złotych. Spadek zadłużenia netto wpłynął na poziom wskaźnika zadłużenia finansowego netto kapitałów własnych (kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe pomniejszone o środki pieniężne do kapitałów własnych), który zmniejszył się z poziomu 61,1% na dzień 31 grudnia 2008 roku do 47,3% na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku maksymalne możliwe zadłużenie z tytułu kredytów wynosiło 17.029.569 tysięcy złotych, z tego pozostało do wykorzystania 4.794.093 tysiące złotych, a na dzień 31 grudnia 2008 roku odpowiednio 16.931.082 tysiące złotych i 5.770.166 tysięcy złotych.

W Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym na 31 grudnia 2008 roku 9.475.449 tysięcy złotych zobowiązań długoterminowych z tytułu kredytów zostało wykazanych w zobowiązaniach krótkoterminowych. Były to zobowiązania wynikające z umów kredytowych zawierających zapis odnośnie wymaganego poziomu relacji zadłużenia netto do wskaźnika EBITDA (wynik z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację), który na dzień 31 grudnia 2008 roku został przekroczony. Szczegółowy opis zawarto w Skonsolidowanym Sprawozdaniu za rok 2008 w nocie 7.16.

W 2009 roku Grupa ORLEN korzystała z kredytów i pożyczek zarówno w złotych polskich, jak i walutach obcych oprocentowanych głównie na bazie zmiennych stóp procentowych. Na potrzeby zarządzania płynnością w Grupie ORLEN funkcjonuje system koncentracji środków finansowych cash pooling. Korzystanie ze złotówkowego systemu cash-pooling w bankach prowadzących bieżącą obsługę Spółki oraz spółek zależnych, pozwala na optymalizację kosztów finansowych oraz efektywne zarządzanie bieżącą płynnością finansową Grupy ORLEN.

W bieżącej działalności PKN ORLEN korzysta z kompleksowych usług banków o wysokiej wiarygodności, wysokim kapitale własnym i silnej pozycji rynkowej, posiadających duże doświadczenie w obszarze zarządzania gotówką na rynku polskim i zagranicznym. Takie rozwiązanie pozwoliło na ograniczenie ponoszonych kosztów bankowych przy jednoczesnym zagwarantowaniu wysokich standardów usług świadczonych przez współpracujące banki. Dążeniem PKN ORLEN jest objęcie jednolitą obsługą bankową i centralizacja zarządzania środkami finansowymi wszystkich spółek wchodzących w skład Grupy ORLEN.

2.7 Umowy kredytowe i pożyczki, poręczenia i gwarancje, zobowiązania warunkowe

2.7.1 Umowy kredytowe

Do najważniejszych kredytów funkcjonujących w 2009 roku w Grupie ORLEN należą przede wszystkim kredyty zaciągnięte przez PKN ORLEN, w tym:

- kredyt wielowalutowy w wysokości 1 miliard EUR, udzielony przez konsorcjum banków polskich i międzynarodowych w grudniu 2005 roku. Okres kredytowania wynosi 5 lat od momentu podpisania umowy kredytowej, z dwiema opcjami przedłużenia, każda o 1 rok (odpowiednio w grudniu 2006 i 2007 roku PKN ORLEN skorzystał z opcji przedłużenia, przesuwając termin spłaty na grudzień 2012 roku). Kredyt ten może być

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

---

wykorzystywany w czterech walutach, tj. w EUR, USD, PLN i CZK. Środki pochodzące z tego kredytu mogą być przeznaczone na finansowanie bieżącej działalności PKN ORLEN;

- kredyt odnawialny w wysokości 800 milionów EUR, udzielony przez konsorcjum ośmiu banków w listopadzie 2006. Okres kredytowania wynosi 5 lat z dwiema opcjami przedłużenia, każda o 1 rok (w 2007 roku i 2008 roku PKN ORLEN skorzystał z opcji przedłużenia przesuwając ostatecznie termin spłaty kredytu w kwocie 100 milionów EUR na listopad 2013 roku);
- kredyt w łącznej kwocie 510 milionów EUR, udzielony przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) w 2007 roku. Kwota 210 milionów EUR przyznana została przez EBI na inwestycję z zakresu rozbudowy sieci stacji paliw i ochrony środowiska. Dostępne waluty: EUR, USD, GBP i PLN; okres spłaty 9 lat, z możliwością 3 letniego okresu karencji. Kwota 300 milionów EUR przyznana została przez EBI na finansowanie części kosztów budowy instalacji do produkcji paraksyleny i kwasu tereftalowego. Dostępne waluty: EUR, USD, GBP i PLN; okres spłaty 12 lat, z możliwością 4 letniego okresu karencji lub jednorazową spłatą w ciągu 8 lat od daty ciągnięcia;
- kredyt konsorcjalny w wysokości 300 milionów EUR, udzielony przez konsorcjum sześciu banków w styczniu 2008 roku na finansowanie bieżącej działalności. Okres kredytowania wynosi 3 lata od momentu podpisania umowy kredytowej, z dwiema opcjami przedłużenia, każda o 1 rok. Kredyt ten może być wykorzystywany w trzech walutach, tj. w EUR, USD i PLN. PKN ORLEN może przeznaczyć pozyskane środki na finansowanie bieżącej działalności;
- dwa kredyty na łączną kwotę 115 milionów EUR, udzielone przez Nordea Bank Polska S.A. w kwietniu 2008 roku na finansowanie bieżącej działalności, pierwszy to umowa o kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 15 milionów EUR, druga to umowa o obrotowy kredyt odnawialny do kwoty 100 milionów EUR. Okres kredytowania w każdym kredycie wynosi 3 lata. Kredyty mogą być wykorzystywane w trzech walutach, tj. EUR, PLN i USD;
- wielowalutowy kredyt odnawialny na kwotę 325 milionów EUR udzielony przez konsorcjum siedmiu banków w sierpniu 2008 roku. PKN ORLEN może przeznaczyć pozyskane środki na ogólne cele korporacyjne i na cele kapitału obrotowego, w tym finansowanie Grupy ORLEN. Okres kredytowania wynosi 3 lata z dwiema opcjami przedłużenia, każda o 1 rok. Kredyt ten może być wykorzystywany w trzech walutach, tj. w EUR, USD i PLN.

PKN ORLEN jest również stroną pięciu umów dotyczących kredytów obrotowych, zabezpieczających bieżącą płynność finansową.

Szczegółowe informacje o strukturze zadłużenia zostały również podane w notcie 19 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

2.7.2 Udzielone pożyczki

W 2009 roku Jednostka Dominująca była stroną następujących umów pożyczkowych:

- umowa długoterminowa zawarta z Basell ORLEN Polylefins w grudniu 2009 roku na kwotę 10 milionów EUR. Odsetki od udzielonej pożyczki naliczane są według zmiennej stopy procentowej, ustalonej na warunkach rynkowych. Zgodnie z zawartą umową pożyczka zostanie spłacona jednorazowo w dniu 31 grudnia 2013 roku;
- długoterminowa umowa pożyczki zawarta w drugim półroczu 2005 roku z ORLEN Transport Kraków sp. z o.o. na kwotę 2.700 tysięcy złotych. W II połowie 2007 roku spółka ORLEN Transport Kraków sp. z o.o. została postawiona w stan upadłości i zaprzestała spłat zobowiązań wynikających z umowy pożyczkowej. Na dzień 31 grudnia 2008 roku kwota pożyczki wymagająca spłaty wyniosła 122,3 tysiąca złotych;
- umowa pożyczki z ORLEN Oil sp. z o.o. w wysokości 47 milionów złotych, która miała pierwotnie charakter krótkoterminowy z wyznaczonym terminem spłaty na dzień 26 czerwca 2007 roku. Na mocy podpisanych aneksów do umowy przesunięto ostateczny termin spłaty pożyczki na dzień 31 grudnia 2009 roku. W lipcu 2009 roku ORLEN Oil sp. z o.o. dokonała przedterminowej spłaty pożyczki;
- umowa pożyczki z dnia 15 kwietnia 2008 roku z ORLEN International Exploration & Production Company B.V. na kwotę 950 tysięcy USD. Zgodnie z zapisami zawartymi w umowie spłata pożyczki miała nastąpić jednorazowo w terminie do 31 grudnia 2009 roku. W maju 2009 roku dokonana została konwersja pożyczki na kapitał International Exploration & Production Company B.V. z zastosowaniem mechanizmu „share premium” (dopłata do kapitału bez zwiększania liczby udziałów lub podwyższania wartości nominalnej istniejących udziałów). Łącznie dopłata do kapitału wyniosła 1.026 tysięcy USD, z czego 76 tysięcy USD stanowiły naliczone odsetki.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Odsetki od udzielonych pożyczek naliczane są według zmiennej stopy procentowej, ustalonej na warunkach rynkowych.

2.7.3 Poręczenia i gwarancje

Do stycznia 2009 roku największą pozycję wśród udzielonych gwarancji stanowiły gwarancje będące zabezpieczeniem akcyzowym. Pokrywały one między innymi należny podatek akcyzowy od wyrobów akcyzowych zharmonizowanych przemieszczanych między składami podatkowymi na terenie Polski oraz krajów Wspólnoty Europejskiej w ramach tzw. procedury zawieszania poboru akcyzy. Z dniem 1 lutego 2009 roku kwota ta uległa znacznemu zmniejszeniu w związku z zabezpieczeniem przez PKN ORLEN długów akcyzowych poprzez złożone weksle.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku wartość udzielonych przez Grupę ORLEN gwarancji i poręczeń wyniosła 1.109 milionów złotych. Kwota ta obejmuje:

- 848 milionów złotych za zobowiązania spółek zależnych, z czego 655 milionów złotych stanowią zobowiązania spółki ORLEN Deutschland GmbH,
- 128 milionów na zobowiązania wobec osób trzecich wystawionych w toku bieżącej działalności;
- 133 miliony złotych z tytułu zobowiązań akcyzowych.

2.7.4 Zobowiązania warunkowe

Łączna wartość zobowiązań warunkowych, według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku zmniejszyła się w porównaniu z końcem 2008 roku o 12.049 tysięcy złotych do poziomu 24.153 tysiące złotych. Największy spadek dotyczył zobowiązań z tytułu spraw spornych dochodzonych na drodze sądowej (zmniejszenie o 11.743 tysiące złotych).

Szczegółowa prezentacja zobowiązań warunkowych została przedstawiona w nocy 38 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

2.8 Emisja papierów wartościowych

W ramach umowy programu emisji obligacji PKN ORLEN emituje niezabezpieczone obligacje na okaziciela. Oferta jest kierowana do inwestorów instytucjonalnych i ma charakter niepubliczny. Banki, z grona znanych sobie inwestorów, wybierają grupę podmiotów, do których kierują ofertę nabycia obligacji. Propozycja nie może być skierowana do więcej niż 99 podmiotów. Program umożliwia emisję obligacji nieoprocentowanych (zerokuponowych) i oprocentowanych (kuponowych). Obligacje nieoprocentowane emitowane są z dyskontem na okres od 7 dni do 1 roku. Od obligacji oprocentowanych naliczane są odsetki według stałej lub zmiennej stopy procentowej. Obligacje te są emitowane na okres od 1 roku do 7 lat. Program emisji jest wielowalutowy, tzn. że emisje mogą być dokonywane w czterech walutach: PLN, EUR, USD oraz CZK, co umożliwia emitowanie obligacji skierowanych do zagranicznych spółek z Grupy ORLEN.

W 2009 roku PKN ORLEN, w ramach programu emisyjnego, emitował wyłącznie obligacje krótkoterminowe w dwóch walutach: PLN i EUR. Emisje skierowane były do spółek z Grupy Kapitałowej. Inwestorami są spółki z Grupy ORLEN – ANWIL S.A., Inowrocławskie Kopalnie Soli SOLINO Sp. z o.o., ORLEN Księgowość Sp. z o.o., ORLEN Asphalt Sp. z o.o., ORLEN KoITrans Sp. z o.o., ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o., ORLEN Transport S.A., ORLEN Upstream Sp. z o.o. - jako inwestorzy nabywający obligacje w złotych oraz ORLEN Deutschland GmbH jako inwestor nabywający obligacje w EUR. Rentowność obligacji każdorazowo ustalana jest na warunkach rynkowych.

Łączna wartość wyemitowanych papierów wartościowych, według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku wyniosła 1.173.549 tysięcy złotych w porównaniu z 1.205.388 tysiącami złotych w 2008 roku. W 2009 roku z programu emisji papierów wartościowych korzystała również Grupa UNIPETROL. Łączna wartość wyemitowanych papierów w czeskich koronach wyniosła 411.462 tysiące złotych w stosunku do 437.665 tysięcy złotych.

2.9 Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe zostały szczegółowo opisane w nocy 31 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

2.10 Faktoring

W grudniu 2009 roku PKN ORLEN podpisał dwie umowy o świadczenie usług faktoringowych bez regresu, polegające na finansowaniu krótkoterminowych należności przed terminem ich wymagalności oraz przejęciu ryzyka niewypłacalności dłużnika. Umowy obejmują należności handlowe, przysługujące PKN ORLEN od kilku największych kontrahentów.

2.11 Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych, istotnych dla rozwoju Grupy ORLEN należą:

- Kompleks Paraksylenu („PX”) o wydajności nominalnej 400 tysięcy t/r wraz z infrastrukturą oraz Kwasu Tereftalowego („PTA”) o wydajności 600 tysięcy t/r wraz z infrastrukturą. Przedsięwzięcie to ma kluczowe znaczenie dla rozwoju PKN ORLEN i przemysłu petrochemicznego w Polsce. Realizacja wiąże się z wykorzystaniem unikalnych i innowacyjnych technologii stawiających PKN ORLEN wśród światowych liderów. Wytwarzany z paraksylenu (PX) kwas tereftalowy (PTA) zostanie wykorzystany przy produkcji opakowań, naczyń jednorazowych i folii. PTA wykorzystywany jest również do produkcji włókien poliestrowych.
Uruchomienie produkcji paraksylenu (PX) i kwasu tereftalowego (PTA) spowoduje zwiększenie:
  - przerobu ropy o około 1,2 miliona ton/rok,
  - produkcji oleju napędowego o ponad 200 000 ton/rok,
  - produkcji benzenu o 80 000 ton/rok,
  - produkcji ortoksylenu o 40 000 ton/rok.Planowany termin zakończenia inwestycji PX to III kwartał 2010 roku, natomiast PTA to IV kwartał 2010 roku;
- Kompleks Hydroodsiarczania Olejów Napędowych VII („HON VII”) - celem zadania jest produkcja w PKN ORLEN całości oleju napędowego o zawartości siarki poniżej 10 ppm. Przy mocach przerobowych 2,2 milionów ton/rok HON VII zabezpieczy produkcję oleju napędowego o zawartości siarki 10 ppm dla zwiększonego przerobu ropy, wynikającego z intensyfikacji Olefin II, a także produkcji 400 tysięcy ton/rok paraksylenu. Realizacja inwestycji znajduje się na etapie końcowej fazy robót budowlano- montażowych. Przewidywany termin zakończenia inwestycji to III kwartał 2010 roku;
- modernizacja i Intensyfikacja Instalacji Butadienu w celu zwiększenia odzysku butadienu ze strumienia frakcji C4 pirolitycznej. Inwestycja została zakończona w 2009 roku;
- modernizacja instalacji Alkilacji. Celem zadania jest utrzymanie instalacji w ruchu produkcyjnym poprzez realizację wydanych decyzji administracyjnych, zmniejszenie zagrożenia, jakie stwarza proces technologiczny dla środowiska i otoczenia oraz poprawa parametrów jakościowych surowca dla instalacji Alkilacji HF. Planowany termin zakończenia inwestycji to IV kwartał 2012 roku;
- budowa wytwórni propylenu w AB ORLEN Lietuva w celu poprawy efektywności pracy instalacji Krakingu katalitycznego i uzyskania produktu o wyższej wartości rynkowej w porównaniu do obecnie produkowanej frakcji gazu płynnego. Zadanie znajduje się na liście projektów oczekujących na uruchomienie;
- modernizacja instalacji Visbreakingu w AB ORLEN Lietuva w celu podniesienia głębokości przerobu ropy. Projekt znajduje się we wstępnej fazie realizacji;
- modernizacja i Intensyfikacja instalacji Tlenku Etylenu i Glikolu. Celem realizacji zadania jest zwiększenie produkcji na instalacji Tlenku Etylenu i Glikolu II z 75 tysięcy ton/rok do około 95 tysięcy ton/rok. Planowany termin zakończenia zadania to IV kwartał 2010 roku;
- budowa instalacji Claus II wraz z infrastrukturą. Celem zadania jest odtworzenie mocy przerobowych instalacji Clausa oraz zabezpieczenie i utylizacja strumienia gazów siarkowodorowych, wynikającego ze wzrostu przerobu ropy w PKN ORLEN. Planowane termin zakończenia inwestycji to III kwartał 2011 roku;
- rozbudowa wytwórni chlorku winylu oraz polichlorku winylu w Anwilu o zdolności produkcyjnej 340 tysięcy ton PCW rocznie. Inwestycja została ukończona w 2009 roku;
- rebranding i rozwój sieci stacji franszyzowych w nowych kluczowych lokalizacjach w PKN ORLEN. Projekt zakłada, że do końca 2012 roku liczba stacji DOFO będzie wynosić około 500 sztuk. W 2009 roku włączono 26 stacji, liczba stacji DOFO na dzień 31.12.2009 roku wynosiła 336 sztuk. Do włączenia w latach 2010-2012

pozostaje 164 sztuki, w planie inwestycyjnym roku 2010 jest 65 stacji, 50% już w realizacji natomiast pozostała część znajduje się w fazie wstępnej negocjacji z właścicielami,

oraz szereg mniejszych zadań związanych z dostosowaniem infrastruktury zakładu do nowych wymagań prawnych i ekologicznych.

W ramach strategii rozwoju energetyki analizowane są możliwości rozwoju Elektrociepłowni w Jednostce Dominującej w Płocku. Do roku 2015 wymagane będzie podjęcie szeregu działań inwestycyjnych m.in:

- budowa nowego kotła K-8;
- modernizacja przepompowni paliwa;
- budowa Instalacji Odsiarczania Spalin (IOS) wraz z elektrofiltrami (EF);
- budowa instalacji Odazotowania Spalin (Denox);
- budowa turbiny TG-7.

Kierunkowe decyzje podjęte zostaną w pierwszej połowie 2010 roku.

W celu dostosowania polityki inwestycyjnej do możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego w warunkach kryzysu finansowego, jak również dla zapewnienia bezpieczeństwa finansowego PKN ORLEN dokonano korekt optymalizacji w obrębie planowanych nakładów inwestycyjnych.

2.12   Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Nie występują różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym za 2009 rok a opublikowanymi wcześniej wynikami w Skonsolidowanym Raporcie Kwartalnym za IV kwartał 2009 roku.

III. PRZEWIDYWANY ROZWÓJ GRUPY ORLEN

Zgodnie z przyjętą w 2008 roku strategią rozwoju PKN ORLEN 2009 - 2013 w najbliższych latach działania Koncernu skoncentrowane są na trzech płaszczyznach:

- poprawie efektywności działalności podstawowej,
- rozwoju działalności w nowych obszarach,
- dezinwestycji aktywów nie związanych z działalnością podstawową.

Skuteczne działania wzmacniające efektywność, czyli sprawność operacyjną, integracja aktywów i zarządzanie segmentowe, pozwalają zająć dobrą pozycję do dalszego rozwoju Koncernu w obszarze działalności podstawowej, wydłużaniu łańcucha wartości, jak również wykorzystaniu nowych obszarów działalności, jako dźwigni dynamicznego wzrostu.

Fundamentami budowy wartości PKN ORLEN są podstawowe aktywa w segmencie rafineryjnym, petrochemicznym i detalicznym i na nich zdecydowanie koncentrujemy swoje wysiłki i zasoby.

W segmencie rafineryjnym jednym z kluczowych działań jest zwiększenie produkcji średnich destylatów w połączeniu ze zwiększonym przerobem ropy oraz wsadu dla części petrochemicznej. W 2009 roku uruchomiono instalację Wytwórni Wodoru II oraz kontynuowano prace w zakresie budowy instalacji odsiarczania oleju napędowego - HON VII.

Rozwój działalności podstawowej skoncentrowany jest m.in. na aktywach logistycznych, które są istotnym elementem przewagi konkurencyjnej Koncernu. Do najważniejszych przedsięwzięć w tym obszarze w 2009 roku należy budowa nowych odcinków rurociągów produktowych pomiędzy Ostrowem Wielkopolskim i Wrocławiem oraz Boronowem i Trzebiną. Koncern rozpoczął również prace nad wykorzystaniem potencjału istniejących i nowobudowanych kawern, dzięki którym możliwe będzie pełniejsze zabezpieczenie potrzeb magazynowych oraz lepsze wykorzystanie cykliów koniunkturalnych magazynowanych produktów.

Głównym celem segmentu sprzedaży hurtowej w 2009 roku było utrzymanie pozycji lidera w poszczególnych krajach, rozwój biznesu na perspektywnym rynku ukraińskim oraz nawiązanie współpracy z partnerami z Białorusi. Jednym z ważniejszych elementów strategii dla segmentu była sprzedaż ponad jednej trzeciej wolumenu poprzez własną sieć detaliczną oraz zabezpieczenie i aktywne przejmowanie kanałów importowych.

W przypadku sieci stacji paliw działania PKN ORLEN koncentrowały się na dalszym wzmocnieniu marki oraz na zwiększeniu efektywności sprzedaży na stację i marży w obszarze sprzedaży pozapaliwowej. Ważnym osiągnięciem w 2009 roku był wzrost wolumenów sprzedaży detalicznej o 7%, przy większej niż rynkowa dynamice wzrostu w porównaniu do rynku co doprowadziło do wzrostu udziału w rynku detalicznym w Polsce o ponad 1 pp. z 29,5% w 2008 roku do około 31% w 2009 roku. Zwiększono również marżę pozapaliwową o 20% dzięki konsekwentnie realizowanej strategii detalicznej (gastronomia i sklep).

Sytuację PKN ORLEN w segmencie petrochemicznym determinowały inwestycje w nowe produkty oraz prace nad dalszym wzrostem efektywności. Najważniejszą inwestycją w segmencie petrochemicznym jest budowa kompleksu produkcyjnego paraksyleny (PX) oraz kwasu tereftalowego (PTA) w Płocku zgodnie z harmonogramem - zaawansowane odpowiednio w 97% i 81%.

Zgodnie z ogłoszoną strategią, Grupa ORLEN, planuje kontynuację rozwoju działalności wydobywczej zapewniającej dostęp do własnego surowca, a co za tym idzie rozwój działalności handlowej ropą naftową, wzrost wartości firmy i wzmocnienie pozycji konkurencyjnej. Powołana do tego celu spółka ORLEN Upstream Sp. z o.o. zajmująca się działalnością poszukiwawczo-wydobywczą jest zdolna do kompetentnej oceny projektów wydobywczych zarówno pod względem ich technicznego potencjału, jak i celowości planowanych akwizycji. Prowadzony na bieżąco monitoring rynku projektów wydobywczych na świecie umożliwia pełne rozeznanie pojawiających się możliwości akwizycyjnych. Utworzona i ciągle rozbudowywana baza danych tych projektów pozwala na właściwe ich selekcjonowanie i dopasowanie do możliwości i potrzeb Koncernu. Do głównych zadań realizowanych w ramach rozwoju segmentu wydobywczego były:

- rozpoczęcie projektu poszukiwawczo-rozpoznawczego na szelfie Morza Bałtyckiego w łotewskiej strefie ekonomicznej;
- realizacja projektu poszukiwawczo-wydobywczego w rejonie basenu lubelskiego;
- przeprowadzenie studiów i analiz projektów/aktywów poszukiwawczo-wydobywczych w różnych lokalizacjach geograficznych;
- przeprowadzenie pełnych analiz wybranych projektów zmierzających do zakupu aktywów wydobywczych lub akwizycji korporacyjnej poza granicami Polski;
- nawiązanie współpracy z partnerami posiadającymi aktywa na terenie Polski.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Strategia rozwoju przewiduje również zwiększenie aktywności Grupy ORLEN w segmencie produkcji energii elektrycznej. W ramach działań w tym zakresie będą realizowane zadania związane z rozwojem Elektrociepłowni w Jednostce Dominującej w Płocku dotyczące: budowy nowego kotła K-8, Instalacji Odsiarczania Spalin, Instalacji Odazotowania Spalin i turbiny TG-7. Celem inwestycji jest:

- podniesienie niezawodności produkcji pary i energii elektrycznej;
- zapewnienie większej elastyczności w zakresie stosowanych paliw ciekłych;
- dostosowanie do przyszłościowych wymogów ekologicznych w zakresie emisji SO₂, NO_x i pyłów;
- podniesienie ogólnej sprawności wytwarzania pary i energii elektrycznej.

Równolegle do modernizacji Elektrociepłowni w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku, PKN ORLEN rozpoczął przygotowania do projektu budowy nowej elektrowni gazowej we Włocławku. Uruchomienie inwestycji planowane jest na lata 2014 - 2015. Budowa elektrowni systemowej jest jednym z elementów strategii Koncernu dla segmentu energetycznego. Strategia ta zakłada wzrost wartości Koncernu zarówno poprzez zwiększenie efektywności w ramach istniejących aktywów (PKN ORLEN, Grupie UNIPETROL i Grupie ORLEN Lietuva) jak i poprzez zaangażowanie w nowe projekty w energetyce.

W zakresie zagwarantowania bezpieczeństwa i ciągłości dostaw ropy w 2009 roku zawarto kontrakty terminowe do 2012 roku na dostawy ropy naftowej (10 Mt/r) o wartości około 45 miliardów złotych.

W zakresie reorganizacji i dezinwestycji, PKN ORLEN realizował działania związane z reorganizacją Grupy ORLEN, których nadrzędnymi celami były:

- wzmocnienie mechanizmów zarządzania segmentowego w Grupie Kapitałowej,
- podniesienie efektywności spółek core business,
- wycofanie się ze spółek funkcjonujących poza podstawową działalnością Spółki.

Koncentrując się na podstawowym zakresie działalności PKN ORLEN prowadził w 2009 roku przygotowania do procesu dezinwestycji aktywów w segmencie chemicznym i telekomunikacyjnym, których celem jest uwolnienie zaangażowanego kapitału.

Rozpoznając siłę i skalę kryzysu wdrożono w 2009 roku zintegrowany pakiet programów optymalizacji. W tym celu dokonano optymalizacji nakładów inwestycyjnych, optymalizacji kosztów stałych, optymalizacji przepływów operacyjnych i inwestycyjnych, optymalizacji struktury i poziomu zatrudnienia. Zrealizowane działania optymalizacyjne pozwoliły dotrzymać warunki umów kredytowych oraz wypracować dodatkowe środki pieniężne.

IV. OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

W 2009 roku Grupa Kapitałowa wykonała szereg prac związanych z opracowywaniem i doskonaleniem technologii produkcji, zwiększeniem efektywności działalności, poprawą jakości wyrobów oraz z ograniczeniem negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne. Prace te prowadzone były zarówno we własnym zakresie jak i zlecane instytutom i ośrodkom badawczym, szkołom wyższym oraz spółkom prowadzącym działalność badawczo-rozwojową.

Do najważniejszych osiągnięć w zakresie badań i rozwoju technicznego należą:

PKN ORLEN

- wykonanie analizy techniczno-ekonomicznej uruchomienia produkcji eteru etylo-tert-amyłowego jako wysokooktanowego komponentu benzyn;
- opracowanie algorytmu diagnozowania wpływu osadów w sieci wymienników ciepła na strumień regenerowanego ciepła oraz ocena opłacalności zastosowania tej metody;
- ocena jakości hydorafinatu z instalacji Hydorafinacji Oleju Napędowego z HOG pod kątem zastosowania do produkcji oleju napędowego Ekodiesel Ultra i lekkiego oleju opałowego Ekoterm Plus;
- wytyczne do modernizacji operacji uwodornienia frakcji węglowodorowej;
- wytyczne dla nowego sposobu przerobu benzyny popirolitycznej w kierunku usprawnienia procesu uwodornienia i efektywniejszego wykorzystania frakcji uzyskanych z rozdziału hydorafinatów;
- weryfikacja technologii produkcji paliwa lotniczego Jet A-1 i F-34 wytwarzanego w oparciu o komponent z instalacji Hydrokrakingu w obecnych warunkach technologicznych PKN ORLEN.

Grupa UNIPETROL

- prace nad wykorzystaniem paliw alternatywnych oraz optymalizacją procesów katalitycznych w produkcji rafinerijnej;
- zastosowanie zewnętrznych źródeł związków aromatycznych dostarczanych na instalację Benzeny;
- nowe procedury dotyczące produkcji wysoko-marżowych produktów z grupy dicyklopentadienów (DCPD);
- wdrożenie kompleksowej metody oceny struktury polipropylenu o wysokiej wytrzymałości, mającej na celu określenie relacji pomiędzy parametrami polimeryzacji a właściwościami mechanicznymi;
- prace rozwojowe dotyczące materiałów m.in. materiału ognioodpornego opartego o polietylen usieciowany (PEX), odpornej na wysokie temperatury mieszanki polipropylenu typu MOSTEN oraz poliestrów (znajdującej zastosowanie w przemyśle motoryzacyjnym), wielowarstwowych rur z kopolimeru statycznego polipropylenu (PP-R) redukującego wydzielanie ciepła.

Anwil S.A.

- realizacja projektu redukcji emisji podtlenu azotu z instalacji produkcji kwasu azotowego.

Rafineria Trzebinia S.A.

- badania nad udoskonaleniem technologii wytwarzania biopaliw i jego stabilności chemicznej współpracując dodatkowo z jednostkami certyfikującymi (Współpraca z Instytutem Technicznym Wojsk Lotniczych oraz Instytutem Paliw i Energii Odnawialnej);
- badania nad oszacowaniem zdolności ograniczenia emisji gazów cieplarnianych na etapach produkcji i stosowania biopaliw ciekłych (współpraca z Instytutem Paliw i Energii Odnawialnej);
- badania przyczyn korozji obiegu wodnego instalacji destylacji ropy;
- prace badawcze na temat zagospodarowania nadwyżek gliceryny destylowanej jako komponentu mieszanek do celów grzewczych.

Rafineria Nafty Jedlicze S.A.

- próba technologicznej głębokiej hydorafinacji ciężkiego oleju bazowego o wysokiej lepkości w celu otrzymywania tzw. „oleju białego”;
- próba technologicznej przerobu surowego ciężkiego oleju bazowego na instalacji
- badania hydorafinacji średnich destylatów uzyskiwanych z przerobu ropy naftowej na złożu katalitycznym opracowanym dla przerobu olejów zużytych;
- prace zmierzające do zagospodarowania lekkich hydorafinatów, jako produktów z grupy wyrobów niszowych w ramach dalszego etapu projektu „Poprawa własności olejów bazowych”;
- badania analityczne surowców pod kątem ich zastosowania do przerobu na Instalacji Rozpuszczalniki;
- analizy jakościowe olejów odpadowych pod kątem optymalizacji procesów technologicznych na instalacjach Destylacji Olejów Przepracowanych oraz Hydorafinacji Olejów Przepracowanych, przy gorszej jakości olejów przepracowanych na rynku polskim;

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- próby technologiczne w zakresie rozdestylowania głęboko stabilizowanej ropy naftowej oraz głębokiej hydorafinacji ciężkiego oleju bazowego w celu uzyskania nowego niskosiarkowego produktu;
- poprawa efektywności energetycznej instalacji Destylacji Olejów Przepracowanych.

ORLEN Oil Sp. z o.o.

- kontynuacja programu Base Oils Interchange („BOI”) polegającego na zastosowaniu w olejach silnikowych własnych alternatywnych olejów bazowych;
- alternatywnych technologii w głównych grupach produktowych tj.: oleje silnikowe wysokiej jakości do wysokoobciążonych silników Diesla HDDO, oleje silnikowe niskiej jakości PCMO, oleje silnikowe niskiej jakości HDDO, oleje do silników dwusuwowych, oleje przekładniowe samochodowe, oleje hydrauliczne (etap testów certyfikacyjnych) oraz oleje przekładniowe przemysłowe;
- badania eksploatacyjne współdziałania olejów silnikowych ORLEN Oil z biodieslem;
- optymalizacja parametrów bloku olejowego, w tym badanie wpływu zastosowania surowców o różnych właściwościach;
- pozyskiwanie oleju bazowego o lepkości wyższej od SN 650.

ORLEN Asphalt Sp. z o.o.

- optymalizacja kosztowa technologii produkcji asfaltów modyfikowanych polimerami przez poszukiwania i testowanie tańszych zamienników surowców do produkcji;

V. ŁAD KORPORACYJNY

5.1 Zbiór zasad Ładu Korporacyjnego, któremu podlegał PKN ORLEN w 2009 roku

W 2009 roku PKN ORLEN stosował się do zbioru zasad „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych” (dalej „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”), obowiązującego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Kodeks Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW dostępny jest na stronie internetowej poświęconej ładowi korporacyjnemu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie www.corp-gov.gpw.pl oraz na korporacyjnej stronie internetowej www.orlen.pl w sekcji dedykowanej akcjonariuszom Spółki w zakładce Dobre Praktyki GPW. W 2009 roku PKN ORLEN stosował wszystkie zasady ładu korporacyjnego zawarte w kodeksie „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”.

5.2 Opis podstawowych cech stosowanych w PKN ORLEN systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej Spółki i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych realizowany jest przez:

- weryfikację stosowania jednolitej polityki rachunkowości przez spółki Grupy ORLEN w zakresie ujęcia, wyceny i ujawnień zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF),
- stosowanie procedur ewidencji księgowej oraz kontrolę ich przestrzegania,
- przegląd przez niezależnego audytora publikowanych sprawozdań finansowych za I kwartał, półrocze i III kwartał oraz badanie rocznych sprawozdań finansowych PKN ORLEN i Grupy ORLEN,
- procedury autoryzacji i opiniowania sprawozdań finansowych przed publikacją,
- dokonywanie niezależnej i obiektywnej oceny systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej.

W celu zapewnienia jednolitości zasad rachunkowości spółki Grupy ORLEN zobowiązane są do stosowania przyjętej przez PKN ORLEN polityki rachunkowości, która podlega okresowej aktualizacji zapewniającej zgodność z obowiązującymi przepisami, w tym, w szczególności z MSSF, ustawą z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych. Przestrzeganie tego obowiązku jest monitorowane przez Biuro Rachunkowości Korporacyjnej, które przeprowadza kompleksowe procedury analityczne uzupełnione czynnościami sprawdzającymi oraz opracowuje wskazówki i wytyczne w odniesieniu do zidentyfikowanych zagadnień wymagających szczegółowych objaśnień dla zapewnienia poprawnych i jednolitych zasad sprawozdawczości finansowej.

Skonsolidowane sprawozdania finansowe są przygotowywane na podstawie pakietów sprawozdawczych otrzymanych od spółek Grupy ORLEN, które poddawane są analizie pod względem spójności, kompletności i ciągłości. Dane do jednostkowych sprawozdań finansowych opierają się na ewidencji księgowej prowadzonej zgodnie z obowiązującymi w PKN ORLEN procedurami. Ujawnienia obejmują również dodatkowe informacje przekazywane przez poszczególne komórki organizacyjne PKN ORLEN, które także podlegają weryfikacji przez Biuro Rachunkowości Korporacyjnej.

W celu bieżącego ograniczania ryzyk związanych z procesem sporządzania sprawozdań finansowych poddawane są one weryfikacji przez audytora co kwartał, a zatem częściej niż wynika to z obowiązujących przepisów. W przypadku sprawozdania za I kwartał, półrocze i III kwartał audytor dokonuje przeglądu, natomiast w przypadku sprawozdania rocznego jest ono poddawane badaniu. Wyniki przeglądów i badań są przedstawiane przez audytora Zarządowi i Komitetowi Audytowemu Rady Nadzorczej.

W Spółce stosowane są procedury autoryzacji, zgodnie z którymi raporty okresowe, po zakończeniu weryfikacji sprawozdań finansowych przez audytora, przekazywane są Zarządowi Spółki, a następnie Komitetowi Audytowemu Rady Nadzorczej do zaopiniowania. Po uzyskaniu opinii Komitetu Audytowego sprawozdania finansowe są zatwierdzane przez Zarząd Spółki do publikacji, a następnie przekazywane przez Biuro Relacji Inwestorskich do stosownych instytucji rynku kapitałowego oraz do publicznej wiadomości. Do czasu opublikowania sprawozdania finansowe udostępniane są w procedurze tajemnicy Spółki wyłącznie osobom uczestniczącym w procesie ich przygotowania, weryfikacji i zatwierdzenia.

W Spółce funkcjonuje Biuro Audytu, którego celem jest dokonywanie niezależnej i obiektywnej oceny systemów zarządzania ryzykiem i kontroli wewnętrznej oraz analizy procesów biznesowych. Biuro realizuje swoje zadania w oparciu o roczne plany audytów zatwierdzone przez Zarząd oraz przyjmowane przez Komitet Audytowy Rady Nadzorczej i Radę Nadzorczą. Biuro Audytu może realizować także audyty doraźne zlecane przez Radę Nadzorczą lub Zarząd Spółki.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

W ramach realizowanych celów i zadań Biuro Audytu dostarcza rekomendacje wdrożenia rozwiązań i standardów, których celem jest redukcja ryzyka niezrealizowania celów Koncernu, poprawa skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz zwiększenie wydajności procesów biznesowych. Ponadto Biuro Audytu prowadzi monitoring wdrożenia własnych rekomendacji oraz monitoruje realizację rekomendacji audytora sprawozdań finansowych Spółki.

Dwa razy do roku Biuro Audytu przygotowuje sprawozdanie z monitoringu rekomendacji dla Zarządu i Komitetu Audytowego Rady Nadzorczej zawierające podsumowanie wniosków ze zrealizowanych zadań audytowych, zidentyfikowanych ryzyk oraz informacje na temat stopnia wdrożenia rekomendacji.

5.3 Akcjonariusze PKN ORLEN posiadający znaczne pakiety akcji

Akcje PKN ORLEN notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie oraz w formie Globalnych Kwitów Depozytowych (GDR) na Londyńskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Obrót kwitami depozytowymi ma miejsce również w USA na pozagiełdowym rynku OTC.

Kapitał akcyjny PKN ORLEN dzieli się na 427.709.061 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,25 złotych każda akcja.

Depozytariuszem kwitów depozytowych PKN ORLEN jest The Bank of New York Mellon. Jednostką transakcyjną na giełdzie londyńskiej jest 1 GDR, na który przypadają dwie akcje PKN ORLEN

Nie istnieją żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia praw własności akcji PKN ORLEN.

Poniżej zaprezentowana jest lista akcjonariuszy PKN ORLEN posiadających znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym Spółki, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN.

Od początku 2009 roku do grupy akcjonariuszy posiadających ponad 5% udziału w kapitale zakładowym Spółki należała Nafta Polska S.A. oraz Skarb Państwa. 20 lutego 2009 roku ING Otwarty Fundusz Emerytalny zwiększył swoje zaangażowanie w kapitale zakładowym Spółki, osiągając poziom 5,17% kapitału zakładowego PKN ORLEN. 22 lipca 2009 roku Nafta Polska S.A. przeniosła na rzecz Skarbu Państwa wszystkie posiadane akcje PKN ORLEN. Ostatnia zmiana struktury akcjonariatu miała miejsce 5 lutego 2010 roku, kiedy Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK stał się posiadaczem akcji Spółki, stanowiących 5,08% w kapitale zakładowym PKN ORLEN.

Struktura akcjonariatu PKN ORLEN na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Akcjonariusze	Liczba akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	Udział w kapitale zakładowym PKN ORLEN
Skarb Państwa	117.710.196	117.710.196	27,52%	27,52%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny*	22.118.813	22.118.813	5,17%	5,17%
Pozostali	287.880.052	287.880.052	67,31%	67,31%
Razem	427.709.061	427.709.061	100,00%	100,00%

*wg informacji otrzymanych przez Spółkę 20 lutego 2009 roku.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Struktura akcjonariatu PKN ORLEN na dzień 19 marca 2010 roku:

Akcjonariusze	Liczba akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN	Udział w kapitale zakładowym PKN ORLEN
Skarb Państwa	117.710.196	117.710.196	27,52%	27,52%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny*	22.118.813	22.118.813	5,17%	5,17%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK**	21.744.036	21.744.036	5,08%	5,08%
Pozostali	266.136.016	266.136.016	62,23%	62,23%
Razem	427.709.061	427.709.061	100,00%	100,00%

*wg informacji otrzymanych przez Spółkę 20 lutego 2009 roku

** wg informacji otrzymanych przez Spółkę 9 lutego 2010 roku

Nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

5.4 Akcjonariusze PKN ORLEN posiadający specjalne uprawnienia kontrolne oraz ograniczenia prawa głosu

Jedna akcja PKN ORLEN daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN, które odbyło się 30 czerwca 2009 roku i kontynuowane było 15 lipca 2009 roku, został zmieniony Statut Spółki w zakresie uszczegółowienia zasady wykonywania przez akcjonariuszy prawa głosu. Jednocześnie w Statucie Spółki w § 7 ust. 11, Zwyczajne Walne Zgromadzenie przyjęło definicje podstawowych pojęć używanych w § 7.

Odnosnie prawa głosu poszczególnych akcjonariuszy w Statucie Spółki przyjęto iż:

- prawo głosowania akcjonariuszy zostało ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10 % ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem że dla potrzeb ustalania obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji przewidzianych w Ustawie o publicznym obrocie papierami wartościowymi takie ograniczenie prawa głosowania nie istnieje. Ograniczenie prawa głosowania, o którym mowa w zdaniu poprzednim nie dotyczy spółki Nafta Polska S.A., Skarbu Państwa oraz banku depozytowego, który na podstawie umowy ze Spółką wyemitował kwity depozytowe w związku z akcjami Spółki (w przypadku wykonywania przez ten podmiot prawa głosu z tych akcji Spółki). Wykonywanie prawa głosu przez podmiot zależny uważa się za jego wykonywanie przez podmiot dominujący w rozumieniu Ustawy o publicznym obrocie papierami wartościowymi oraz dla obliczania liczby głosów przysługujących akcjonariuszowi sumuje się liczbę głosów z akcji i liczbę głosów, które uzyskałby ten akcjonariusz w przypadku zamiany posiadanych przez siebie kwitów depozytowych na akcje.;
- akcjonariuszem jest każda osoba, w tym jej podmiot dominujący i zależny, której przysługuje bezpośrednio lub pośrednio prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu na podstawie dowolnego tytułu prawnego; dotyczy to także osoby, która nie posiada akcji Spółki, a w szczególności użytkownika, zastawnika, osoby uprawnionej z kwitu depozytowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi, a także osoby uprawnionej do udziału w Walnym Zgromadzeniu mimo zbycia posiadanych akcji po dniu ustalenia prawa do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.;
- przez podmiot dominujący oraz podmiot zależny rozumie się odpowiednio osobę:
  - mającą status przedsiębiorcy dominującego, przedsiębiorcy zależnego albo jednocześnie status przedsiębiorcy dominującego i zależnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, lub
  - mającą status jednostki dominującej, jednostki dominującej wyższego szczebla, jednostki zależnej, jednostki zależnej niższego szczebla, jednostki współzależnej albo mającą jednocześnie status jednostki dominującej

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

(w tym dominującej wyższego szczebla) i zależnej (w tym zależnej niższego szczebla i współzależnej) w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, lub

- która wywiera (podmiot dominujący) lub na którą jest wywierany (podmiot zależny) decydujący wpływ w rozumieniu ustawy z dnia 22 września 2006 roku o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców, lub
  - której głosy wynikające z posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcji Spółki podlegają kumulacji z głosami innej osoby lub innych osób na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych w związku z posiadaniem, zbywaniem lub nabywaniem znacznych pakietów akcji Spółki.
- akcjonariusze, których głosy podlegają kumulacji i redukcji zgodnie z powyższymi postanowieniami, zwani są łącznie Zgrupowaniem. Kumulacja głosów polega na zsumowaniu głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania. Redukcja głosów polega na pomniejszeniu ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania. Redukcja głosów jest dokonywana według następujących zasad:
- liczba głosów akcjonariusza, który dysponuje największą liczbą głosów w Spółce spośród wszystkich akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania, ulega pomniejszeniu o liczbę głosów równą nadwyżce ponad 10% ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących łącznie wszystkim akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania,
  - jeżeli mimo redukcji, o której mowa powyżej, łączna liczba głosów przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania przekracza 10% ogólnej liczby głosów w Spółce, dokonuje się dalszej redukcji głosów należących do pozostałych akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania. Dalsza redukcja głosów poszczególnych akcjonariuszy następuje w kolejności ustalonej na podstawie liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania (od największej do najmniejszej). Dalsza redukcja jest dokonywana aż do osiągnięcia stanu, w którym łączna liczba głosów, którymi dysponują akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania nie będzie przekraczać 10% ogólnej liczby głosów w Spółce,
  - w każdym przypadku akcjonariusz, któremu ograniczono wykonywanie prawa głosu, zachowuje prawo wykonywania co najmniej jednego głosu,
  - ograniczenie wykonywania prawa głosu dotyczy także akcjonariusza nieobecnego na Walnym Zgromadzeniu.
- w celu ustalenia podstawy do kumulacji i redukcji głosów zgodnie z powyższymi postanowieniami, akcjonariusz Spółki, Zarząd, Rada Nadzorcza oraz poszczególni członkowie tych organów mogą żądać aby akcjonariusz Spółki udzielił informacji czy jest on osobą:
- mającą status przedsiębiorcy dominującego, przedsiębiorcy zależnego albo jednocześnie status przedsiębiorcy dominującego i zależnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, lub
  - mającą status jednostki dominującej, jednostki dominującej wyższego szczebla, jednostki zależnej, jednostki zależnej niższego szczebla, jednostki współzależnej albo mającą jednocześnie status jednostki dominującej (w tym dominującej wyższego szczebla) i zależnej (w tym zależnej niższego szczebla i współzależnej) w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, lub
  - która wywiera (podmiot dominujący) lub na którą jest wywierany (podmiot zależny) decydujący wpływ w rozumieniu ustawy z dnia 22 września 2006 roku o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców, lub
  - której głosy wynikające z posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcji Spółki podlegają kumulacji z głosami innej osoby lub innych osób na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych w związku z posiadaniem, zbywaniem lub nabywaniem znacznych pakietów akcji Spółki.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Uprawnienie, o którym mowa wyżej, obejmuje także prawo żądania ujawnienia liczby głosów, którymi akcjonariusz Spółki dysponuje samodzielnie lub łącznie z innymi akcjonariuszami Spółki. Osoba, która nie wykonała lub wykonała w sposób nienależyty obowiązek informacyjny, o którym mowa w niniejszym punkcie, do chwili usunięcia uchybienia obowiązku informacyjnego może wykonywać prawo głosu wyłącznie z jednej akcji, a wykonywanie przez taką osobę prawa głosu z pozostałych akcji jest bezskuteczne.

- w związku z postanowieniem, stosownie do którego wykonywanie prawa głosu przez podmiot zależny uważa się za jego wykonywanie przez podmiot dominujący, w celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych określa się, że ograniczenie prawa głosowania nie dotyczy podmiotów zależnych od Skarbu Państwa i Nafty Polskiej S.A.;
- w razie wątpliwości wykładni postanowień niniejszego rozdziału należy dokonywać zgodnie z art. 65 § 2 kodeksu cywilnego.

Do czasu, gdy minister właściwy do spraw Skarbu Państwa albo inny minister wykonuje prawa z akcji PKN ORLEN, należące do Skarbu Państwa, zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, właściwy minister może ustanowić w Spółce jednego albo dwóch Obserwatorów, uprawnionych do monitorowania działalności Spółki, uczestniczenia w posiedzeniach organów Spółki, badania dokumentów Spółki, żądania sprawozdań i wyjaśnień, dokonywania rewizji majątku Spółki. Szczegółowe zasady funkcjonowania Obserwatorów, ich kompetencji określają Regulamin Walnego Zgromadzenia, Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Zarządu. Do momentu publikacji niniejszego raportu minister właściwy do spraw Skarbu Państwa nie ustanowił Obserwatora w PKN ORLEN.

Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej. Ponadto jeden członek Zarządu PKN ORLEN jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Dodatkowo, specjalne uprawnienia dla akcjonariusza Skarb Państwa wynikać mogą także z postanowień przepisów powszechnie obowiązujących.

5.5 Zasady zmiany statutu PKN ORLEN

Zmiana Statutu PKN ORLEN wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców. Uchwała Walnego Zgromadzenia dotycząca zmian Statutu Spółki zapada większością trzech czwartych głosów. Walne Zgromadzenie Spółki może upoważnić Radę Nadzorczą do ustalenia jednolitego tekstu Statutu lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym określonych w uchwale Walnego Zgromadzenia.

Po wpisaniu zmian w Statucie do rejestru przedsiębiorców PKN ORLEN przekazuje tą informację do publicznej wiadomości w formie raportu bieżącego.

5.6 Sposób działania walnego zgromadzenia PKN ORLEN i jego zasadniczych uprawnień oraz prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Sposób funkcjonowania Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN oraz jego uprawnienia regulują Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN. Dokumenty te dostępne są na stronie internetowej PKN ORLEN www.orlen.pl w sekcjach: „o firmie” i „relacje inwestorskie”, zakładka walne zgromadzenie.

5.6.1 Zwołanie i odwołanie Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN

Zasady zwoływania i organizacji Walnych Zgromadzeń zostały w sposób istotny zmienione przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN w dniu 15 lipca 2009 roku. Konieczność zmian wynikała z potrzeby dostosowania postanowień dokumentów korporacyjnych Spółki do przepisów powszechnie obowiązujących w tym zakresie. Zmiany w przedmiocie zwoływania i organizacji Walnych zgromadzeń zostały dokonane zarówno w Statucie Spółki jak i Regulaminie Walnego Zgromadzenia, przy czym zmiany wprowadzone do Regulaminu wejdą w życie z mocą obowiązującą od następnego Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie zwołuje się w sposób i na zasadach wskazanych w przepisach powszechnie obowiązujących.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki powinno odbyć się nie później niż w ciągu sześciu miesięcy po zakończeniu roku obrotowego.

Przed wprowadzeniem zmian do Statutu Spółki przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN w dniu 15 lipca 2009 roku, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwoływane było przez Zarząd z własnej inicjatywy albo na wniosek Akcjonariusza lub Akcjonariuszy reprezentujących nie mniej niż jedną dziesiątą część kapitału zakładowego Spółki, w

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

---

terminie czternastu dni od zgłoszenia takiego wniosku. Rada Nadzorcza miała prawo zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ilekroć złożyła wniosek o jego zwołanie, a Zarząd nie zwołał zgromadzenia w przepisany terminie.

Zgodnie z wprowadzonymi przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 15 lipca 2009 roku zmianami, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez Zarząd z własnej inicjatywy, na wniosek Rady Nadzorczej albo na wniosek akcjonariusza lub akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą część kapitału zakładowego Spółki, w terminie dwóch tygodni od zgłoszenia takiego wniosku. Wniosek o zwołanie zgromadzenia powinien określać sprawy wnoszone pod obrady lub zawierać projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad. Obecnie, Rada Nadzorcza może zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie jeżeli zwołanie go uzna za wskazane. Utrzymana także została zasada wedle której Rada Nadzorcza może zwołać Zwyczajne Walne Zgromadzenie, jeżeli Zarząd nie zwoła zgromadzenia w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia odpowiedniego żądania przez Radę Nadzorczą. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia na zasadach określonych przepisami powszechnie obowiązującymi.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może zostać także zwołane przez akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce.

Przed wprowadzeniem zmian do Statutu Spółki przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN w dniu 15 lipca 2009 roku, Walne Zgromadzenie zwoływane było przez ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, opublikowane przynajmniej na trzy tygodnie przed terminem zgromadzenia. Obecnie Walne Zgromadzenie zwołuje się przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych. Ogłoszenie powinno być dokonane co najmniej na dwadzieścia sześć dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Komplet materiałów prezentowanych Akcjonariuszom na Walnym Zgromadzeniu, w tym szczególnie projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie oraz inne istotne materiały, Spółka udostępnia od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia w swojej siedzibie w Płocku i swoim biurze w Warszawie, a także na korporacyjnej stronie internetowej www.orklen.pl.

Niezależnie od wymogów prawa powszechnie obowiązującego dotyczących publikacji dokumentacji, która ma być przedstawiona Walnemu Zgromadzeniu na stronie internetowej Spółki już od dnia zwołania Walnego Zgromadzenia, Spółka zobowiązana jest do przekazania w formie raportu bieżącego projektów uchwał co najmniej na 26 dni przed Walnym Zgromadzeniem, mając na celu umożliwienie zapoznania się z nimi i ich oceny przez Akcjonariuszy.

Przed wprowadzeniem zmian do Statutu Spółki, Spółka publikowała projekty uchwał w formie raportu bieżącego co najmniej 22 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Zgodnie z Dobrymi Praktykami Spółek Notowanych na GPW, Spółka udostępniała materiały dotyczące Walnego Zgromadzenia na co najmniej 14 dni przed terminem Zgromadzenia (przy czym odpisy sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i sprawozdania finansowe wraz z odpisem sprawozdania Rady Nadzorczej oraz opinii biegłego rewidenta, Spółka udostępniała na co najmniej 15 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia).

Walne Zgromadzenie PKN ORLEN odbywa się w siedzibie Spółki w Płocku, ale może odbyć się także w Warszawie.

Dla Akcjonariuszy, którzy nie mogą osobiście uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu Spółka organizuje każdorazowo transmisję internetową z obrad Zgromadzenia, oferując również simultaniczne tłumaczenie na język angielski.

Przed wprowadzeniem zmian przyjętych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKN ORLEN 15 lipca 2009 roku, odwołanie Walnego Zgromadzenia, w którego porządku obrad, na wniosek uprawnionych podmiotów, umieszczono określone sprawy, lub które zwołane zostało na taki wniosek, możliwe było tylko za zgodą wnioskodawców. W innych przypadkach Walne Zgromadzenie mogło być odwołane, jeżeli jego odbycie napotkało na nadzwyczajne przeszkody lub było oczywiście bezprzedmiotowe. Odwołanie oraz ewentualna zmiana terminu Walnego Zgromadzenia następowały w taki sam sposób, jak jego zwołanie, zapewniając przy tym jak najmniejsze ujemne skutki dla Spółki i Akcjonariuszy. Odwołanie oraz zmiana terminu Walnego Zgromadzenia mogły nastąpić nie później niż na trzy tygodnie przed pierwotnie planowanym terminem zgromadzenia.

Obecnie, w Regulaminie Walnego Zgromadzenia utrzymano wskazane wyżej zasady odwoływania Walnego Zgromadzenia, modyfikując je jednak w ten sposób, iż odwołanie oraz zmiana terminu Walnego Zgromadzenia powinna nastąpić niezwłocznie po wystąpieniu przesłanki uzasadniającej odwołanie lub zmianę terminu, ale nie później, niż na siedem dni przed dniem Walnego Zgromadzenia. Jeżeli odwołanie lub zmiana terminu Walnego Zgromadzenia nie może nastąpić w tym terminie, Walne Zgromadzenie powinno się odbyć. Jeśli jednak z okoliczności wynika, że odbycie obrad Walnego Zgromadzenia jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, wówczas

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

---

odwołanie albo zmiana terminu może nastąpić w każdym czasie przed datą Walnego Zgromadzenia. Odwołanie lub zmiana terminu Walnego Zgromadzenia następuje przez ogłoszenie zamieszczone na stronie internetowej Spółki wraz z podaniem uzasadnienia i dochowaniem innych wymogów prawa. Kompetencja do odwołania Walnego Zgromadzenia przysługuje wyłącznie organowi lub osobie, która zwołała Walne Zgromadzenie.

5.6.2 Kompetencje Walnego Zgromadzenia PKN ORLEN

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia należą w szczególności następujące sprawy:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki, rocznego sprawozdania z działalności Spółki, a także skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy ORLEN oraz sprawozdania z działalności Grupy ORLEN za poprzedni rok obrotowy;
- udzielanie absolutorium członkom Rady Nadzorczej i członkom Zarządu Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- decydowanie o podziale zysku oraz o pokrywaniu strat, a także sposobie wykorzystania funduszy utworzonych z zysku, z zastrzeżeniem przepisów szczególnych regulujących w sposób odmienny tryb wykorzystania takich funduszy;
- powoływanie członków Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem § 8 ust. 2 Statutu, oraz ustalanie zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej;
- podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego, jeżeli przepisy kodeksu spółek handlowych oraz Statutu nie stanowią inaczej;
- wszelkie postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki oraz sprawowaniu nadzoru lub zarządu;
- wyrażanie zgody na zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- wyrażanie zgody na zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, których wartość księgowa netto przekracza jedną dwudziestą kapitału zakładowego Spółki;
- zmiana Statutu Spółki;
- tworzenie i likwidowanie kapitałów rezerwowych i innych kapitałów oraz funduszy Spółki;
- decydowanie o umorzeniu akcji oraz nabywaniu akcji w celu ich umorzenia i określenie warunków ich umorzenia;
- emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa oraz emisja warrantów subskrypcyjnych;
- rozwiązanie, likwidacja i przekształcenie Spółki oraz jej połączenie z inną spółką;
- zawarcie umowy koncernowej w rozumieniu art. 7 kodeksu spółek handlowych.

Nie wymaga zgody Walnego Zgromadzenia Spółki nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, niezależnie od wartości takiej nieruchomości, oraz zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, których wartość księgowa netto nie przekracza jednej dwudziestej kapitału zakładowego Spółki.

5.6.3 Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN

Z zastrzeżeniem odmiennych postanowień kodeksu spółek handlowych oraz Statutu, uchwały Walnego Zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów oddanych, przy czym za oddane uważa się głosy "za", "przeciw" i "wstrzymujące się".

Uchwały Walnego Zgromadzenia mające za przedmiot uprzywilejowanie akcji oraz w sprawach połączenia się Spółki poprzez przeniesienie całego jej majątku na inną spółkę, rozwiązania Spółki (w tym na skutek przeniesienia siedziby lub zakładu głównego Spółki za granicę), jej likwidacji i przekształcenia i obniżenia kapitału zakładowego w drodze umorzenia części akcji bez równoczesnego jego podwyższenia wymagają większości 90% głosów oddanych.

Uchwała Walnego Zgromadzenia o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za tym istotne powody. Uchwały o zdjęciu z porządku obrad bądź o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy, wymagają większości 75% głosów oddanych, z zastrzeżeniem że obecni na Walnym Zgromadzeniu akcjonariusze którzy wnioskowali za umieszczeniem tego punktu w porządku obrad, uprzednio wyrazili już zgodę na jego zdjęcie z porządku bądź zaniechanie rozpatrywania tej sprawy.

Jedna akcja PKN ORLEN daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Prawo głosowania Akcjonariuszy Spółki zostało ograniczone w ten sposób, że żaden z nich (poza wyjątkami określonymi w Statucie Spółki) nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w Spółce w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia. Szczegółowe zasady wykonywania prawa głosu zostały przedstawione wyżej.

Akcjonariusze mają prawo uczestniczyć i wykonywać na Walnym Zgromadzeniu prawo głosu osobiście lub przez swych pełnomocników.

5.6.4 Uczestnictwo w Walnym Zgromadzeniu PKN ORLEN

Przed wprowadzeniem zmian przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 15 lipca 2009 roku warunkiem uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu było złożenie w siedzibie Spółki w Płocku imiennego świadectwa depozytowego co najmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia. Świadectwo depozytowe określało liczbę akcji, przysługujących głosów oraz zawierało informację, że akcje te nie będą przedmiotem obrotu do czasu zakończenia Walnego Zgromadzenia.

Po wprowadzeniu nowych regulacji, zgodnie z postanowieniami art. 4061 § 1 kodeksu spółek handlowych prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu spółki publicznej mają tylko osoby będące akcjonariuszami spółki na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu).

Na żądanie uprawnionego ze zdematerializowanych akcji na okaziciela spółki publicznej zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia i nie później niż w pierwszym powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, podmiot prowadzący rachunek papierów wartościowych wystawi imienne zaświadczenie o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu. Zaświadczenie, o którym mowa w zdaniu poprzednim zawiera:

- firmę, siedzibę, adres i pieczęć wystawiającego oraz numer zaświadczenia,
- liczbę akcji,
- rodzaj i kod akcji,
- firmę, siedzibę i adres spółki publicznej, która wyemitowała akcje,
- wartość nominalną akcji,
- imię i nazwisko albo firmę (nazwę) uprawnionego z akcji,
- siedzibę (miejsce zamieszkania) i adres uprawnionego z akcji,
- cel wystawienia zaświadczenia,
- datę i miejsce wystawienia zaświadczenia,
- podpis osoby upoważnionej do wystawienia zaświadczenia.

Na żądanie uprawnionego ze zdematerializowanych akcji na okaziciela w treści zaświadczenia powinna zostać wskazana część lub wszystkie akcje zarejestrowane na jego rachunku papierów wartościowych.

Obecnie, listę uprawnionych z akcji na okaziciela do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu spółki publicznej Spółka ustala na podstawie akcji złożonych w Spółce oraz wykazu sporządzonego przez podmiot prowadzący depozyt papierów wartościowych (obecnie Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., KDPW) zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi. KDPW sporządza wykaz podmiotów uprawnionych do udziału w Walnym Zgromadzeniu, na podstawie wykazów przekazywanych nie później niż na dwanaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia przez podmioty uprawnione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi. Podstawą sporządzenia wykazów przekazywanych KDPW są wystawione zaświadczenia o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu spółki publicznej. KDPW udostępnia spółce publicznej wykaz nie później niż na tydzień przed datą Walnego Zgromadzenia.

W obradach Walnego Zgromadzenia mają prawo uczestniczyć z prawem zabierania głosu członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nawet nie będący Akcjonariuszami, bez potrzeby otrzymywania zaproszeń. W obradach Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia mogą uczestniczyć członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, których mandaty wygasły przed dniem Walnego Zgromadzenia, a którzy sprawowali swe funkcje w roku obrotowym, za który sprawozdanie Zarządu oraz sprawozdanie finansowe ma być zatwierdzone przez to Zwyczajne Walne Zgromadzenie.

W obradach Walnego Zgromadzenia mają prawo brać udział także inne osoby zaproszone przez organ zwołujący Walne Zgromadzenie lub dopuszczone na salę obrad przez Przewodniczącą, w szczególności biegli rewidenty, doradcy prawni i finansowi lub pracownicy Spółki. PKN ORLEN, w zakresie zgodnym z przepisami prawa i uwzględniającym interesy Spółki, umożliwia także przedstawicielom mediów obecność na Walnych Zgromadzeniach. Zarząd na każdym Walnym Zgromadzeniu zapewnia udział niezależnego eksperta w sprawach z zakresu prawa handlowego.

Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej, oraz biegły rewident Spółki, w granicach swoich kompetencji i w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia spraw omawianych przez Walne Zgromadzenie, udzielają uczestnikom Zgromadzenia wyjaśnień i informacji dotyczących Spółki. Udzielanie odpowiedzi na pytania uczestników Walnego Zgromadzenia dokonywane jest przy uwzględnieniu faktu, że PKN ORLEN, jako spółka publiczna, wykonuje

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

---

obowiązki informacyjne w sposób wynikający z przepisów prawa regulującego funkcjonowanie rynku kapitałowego, a udzielanie szeregu informacji nie może być dokonywane w sposób inny niż wynikający z tych przepisów.

W obradach Walnego Zgromadzenia ma prawo uczestniczyć Obserwator ustanowiony przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. Do momentu publikacji niniejszego raportu minister właściwy do spraw Skarbu Państwa nie ustanowił Obserwatora w PKN ORLEN.

PKN ORLEN zwraca szczególną uwagę na działania usprawniające komunikację Spółki z otoczeniem zewnętrznym. Dla Akcjonariuszy, którzy nie mogą osobiście uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu Spółka organizuje każdorazowo transmisję internetową z obrad Zgromadzenia, oferując również symultaniczne tłumaczenie na język angielski.

Na korporacyjnej stronie internetowej PKN ORLEN znajduje się specjalna sekcja poświęcona Walnym Zgromadzeniom Spółki, w której zamieszczane są informacje o zbliżających się zgromadzeniach Akcjonariuszy, materiały związane z tymi Zgromadzeniami, a także materiały archiwalne z odbytych posiedzeń, w tym treści podjętych uchwał, a także pliki audio-video zawierające transmisje internetowe z Walnych Zgromadzeń.

5.7 Skład osobowy i zasady działania organów zarządzających i nadzorczych PKN ORLEN oraz ich komitetów

5.7.1 Skład osobowy Zarządu PKN ORLEN w 2009 roku

Członkami Zarządu Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A w 2009 roku były następujące osoby:

Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Zarządzie PKN ORLEN
Dariusz Jacek Krawiec	Wiceprezes Zarządu od 07.06.2008 Wiceprezes Zarządu ds. Ropy i Grupy Kapitałowej od 17.06.2008 Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny od 18.09.2008
Sławomir Jędrzejczyk	Członek Zarządu od 07.06.2008 Członek Zarządu ds. Finansowych od 17.06.2008 Wiceprezes Zarządu od 18.09.2008 Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych od 23.09.2008
Wojciech Kotlarek	Członek Zarządu od 07.06.2008 Członek Zarządu ds. Sprzedaży od 17.06.2008
Krzysztof Pater	Członek Zarządu ds. Produkcji od 20.03.2007 do 06.06.2008 Członek Zarządu od 07.06.2008 Członek Zarządu ds. Rafinerii od 17.06.2008
Marek Serafin	Członek Zarządu od 07.06.2008 Członek Zarządu ds. Petrochemii od 17.06.2008

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

5.7.2 Skład osobowy Rady Nadzorczej PKN ORLEN w 2009 roku

W 2009 roku nadzór nad działalnością Spółki sprawowała Rada Nadzorcza w składzie:

Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Radzie Nadzorczej PKN ORLEN
Maciej Mataczyński	Przewodniczący Rady Nadzorczej od 07.02.2008
Marek Karabuła	Członek Rady Nadzorczej od 07.02.2008 Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej od 15.02.2008
Grzegorz Borowiec	Członek Rady Nadzorczej od 07.02.2008
Krzysztof Kołach	Członek Rady Nadzorczej od 07.02.2008
Piotr Wielowieyski	Członek Rady Nadzorczej od 07.02.2008
Grzegorz Michniewicz	Członek Rady Nadzorczej od 06.06.2008 do 23.12.2009
Angelina Sarota	Członek Rady Nadzorczej, Sekretarz Rady Nadzorczej od 13.06.2008
Jarosław Roślowski	Członek Rady Nadzorczej Od 13.06.2008
Janusz Zieliński	Członek Rady Nadzorczej Od 06.07.2007

5.7.3 Skład osobowy Komitetów Rady Nadzorczej PKN ORLEN w 2009 roku

Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Komitecie Rady Nadzorczej PKN ORLEN
Komitet Audytowy	
Piotr Wielowieyski	Przewodniczący, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Marek Karabuła	Członek Komitetu
Janusz Zieliński	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Komitet ds. Ładu Korporacyjnego	
Grzegorz Borowiec	Przewodniczący Komitetu
Maciej Mataczyński	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Angelina Sarota	Członek Komitetu
Grzegorz Michniewicz	Członek Komitetu do dnia 23.12.2009
Komitet ds. Strategii i Rozwoju	
Marek Karabuła	Przewodniczący Komitetu
Grzegorz Michniewicz	Członek Komitetu do dnia 23.12.2009
Krzysztof Kołach	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Piotr Wielowieyski	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Janusz Zieliński	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń	
Maciej Mataczyński	Przewodniczący, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Grzegorz Borowiec	Członek Komitetu
Krzysztof Kołach	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Piotr Wielowieyski	Członek Komitetu, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Jarosław Roślowski	Członek Komitetu

5.7.4 Zasady działania Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetów Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Zasady działania Rady Nadzorczej oraz Zarządu PKN ORLEN są – poza przepisami powszechnie obowiązującymi – regulowane przez Statut PKN ORLEN, a także odpowiednio przez Regulamin Rady Nadzorczej oraz Regulamin Zarządu. Na funkcjonowanie organów zarządzających i nadzorczych PKN ORLEN wpływ mają również zasady ładu korporacyjnego ustanowione przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie.

5.7.5 Zasady działania Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Członkowie Rady Nadzorczej PKN ORLEN są powoływani na okres wspólnej kadencji, która kończy się z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za drugi pełny rok obrotowy kadencji. Za początek tak określonej kadencji wspólnej przyjmuje się dzień 31 maja 2007 roku. Poszczególni członkowie Rady oraz cała Rada Nadzorcza mogą zostać odwołani w każdym czasie przed upływem kadencji. Walne Zgromadzenie PKN ORLEN powołuje Przewodniczącą Rady Nadzorczej, natomiast wiceprzewodniczącą i sekretarz wybierani są przez Radę Nadzorczą z grona pozostałych członków Rady.

W skład Rady Nadzorczej PKN ORLEN wchodzi od sześciu do dziewięciu członków. Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej, pozostałych członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie.

Zgodnie ze Statutem PKN ORLEN, co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej, musi być osobami, z których każda spełnia następujące warunki niezależności (tzw. niezależni członkowie Rady Nadzorczej):

- nie jest pracownikiem Spółki ani Podmiotu Powiązanego,
- nie była członkiem władz zarządzających Spółki lub Podmiotu Powiązanego w ciągu ostatnich pięciu lat przed powołaniem do Rady Nadzorczej,
- nie jest członkiem władz nadzorczych i zarządzających Podmiotu Powiązanego,
- nie otrzymuje ani nie otrzymała w ciągu ostatnich pięciu lat przed powołaniem do Rady Nadzorczej dodatkowego wynagrodzenia w znaczącej wysokości, tj. w kwocie przekraczającej łącznie sześćset tysięcy złotych, od Spółki lub Podmiotu Powiązanego, oprócz wynagrodzenia otrzymywanego jako członek władz nadzorczych,
- nie jest i nie była w ciągu ostatnich trzech lat przed powołaniem do Rady Nadzorczej współnikiem lub pracownikiem obecnego lub byłego biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe Spółki lub Podmiotu Powiązanego,
- nie jest akcjonariuszem dysponującym 5% lub więcej głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki lub walnym zgromadzeniu Podmiotu Powiązanego,
- nie jest członkiem władz nadzorczych i zarządzających lub pracownikiem podmiotu dysponującego 5% lub więcej głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki lub walnym zgromadzeniu Podmiotu Powiązanego,
- nie jest wstępnym, zstępnym, małżonkiem, rodzeństwem, rodzicem małżonka albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia wobec którejkolwiek z osób wymienionych w punktach poprzedzających.
- nie była członkiem Rady Nadzorczej Spółki dłużej niż przez 3 kadencje,
- nie jest członkiem zarządu spółki, w której członek Zarządu Spółki pełni funkcję członka rady nadzorczej,
- nie ma znaczących powiązań z członkami Zarządu Spółki przez udział w innych spółkach.

Niezależni członkowie Rady Nadzorczej składają Spółce, przed ich powołaniem do składu Rady Nadzorczej, pisemne oświadczenie o spełnieniu przesłanek określonych powyżej. W przypadku zaistnienia sytuacji powodującej niespełnienie przesłanek, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym fakcie Spółkę, natomiast Spółka informuje Akcjonariuszy o aktualnej liczbie niezależnych członków Rady Nadzorczej.

W sytuacji, gdy liczba niezależnych członków Rady Nadzorczej wyniesie mniej niż dwóch, Zarząd Spółki zobowiązany jest niezwłocznie zwołać Walne Zgromadzenie i umieścić w porządku obrad tego Zgromadzenia punkt dotyczący zmian w składzie Rady Nadzorczej. Do czasu dokonania zmian w składzie Rady Nadzorczej polegających na dostosowaniu liczby niezależnych członków do wymagań statutowych, Rada Nadzorcza działa w składzie dotychczasowym, a postanowień § 8 ust. 9 a Statutu nie stosuje się.

Organizacja pracy Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące. Dodatkowo zgodnie ze Statutem Spółki posiedzenie Rady Nadzorczej powinno zostać zwołane na pisemny wniosek złożony przez Akcjonariusza lub Akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dziesiątą kapitału zakładowego, Zarząd Spółki lub członka Rady Nadzorczej. W takim przypadku posiedzenie Rady powinno zostać zwołane w terminie dwóch tygodni od dnia otrzymania wniosku, na dzień przypadający nie później niż przed upływem trzech tygodni od dnia otrzymania takiego wniosku. W przypadku niezwołania posiedzenia Rady w terminie dwóch tygodni

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

---

od dnia otrzymania wniosku, wnioskodawca może zwołać je samodzielnie w formie pisemnego zawiadomienia wysłanego członkom Rady, na co najmniej siedem dni przed datą posiedzenia, podając datę, miejsce oraz proponowany porządek obrad posiedzenia.

Posiedzenia Rady Nadzorczej mogą odbyć się, jeżeli wszyscy członkowie Rady zostali prawidłowo zaproszeni. Posiedzenia Rady Nadzorczej mogą się odbywać także bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady są obecni i wyrażają zgodę na odbycie posiedzenia i umieszczenie określonych spraw w porządku obrad.

Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków. Z zastrzeżeniem postanowień kodeksu spółek handlowych, uchwała Rady Nadzorczej może być podjęta w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością oddanych głosów, w obecności co najmniej połowy członków Rady, przy czym za głosy oddane uważa się głosy "za", "przeciw" i "wstrzymujące się". Wyjątkiem od tego jest sytuacja odwołania lub zawieszenia któregoś z członków Zarządu lub całego Zarządu w trakcie trwania ich kadencji, kiedy to wymagane jest oddanie głosów "za" przez co najmniej dwie trzecie wszystkich członków Rady Nadzorczej.

Podjęcie uchwał w sprawach:

- świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez Spółkę i jakiegokolwiek Podmioty Powiązane ze Spółką na rzecz członków Zarządu,
  - wyrażenia zgody na zawarcie przez Spółkę lub podmiot zależny istotnej umowy z podmiotem powiązanym ze Spółką, członkiem Rady Nadzorczej albo Zarządu oraz z podmiotami powiązanymi z nimi,
  - wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki
- wymaga zgody co najmniej połowy niezależnych członków Rady Nadzorczej. Postanowienia te nie wyłączają stosowania art. 15 § 1 i 2 kodeksu spółek handlowych.

W celu wykonywania swoich obowiązków Rada Nadzorcza może badać wszystkie dokumenty Spółki, żądać od Zarządu i pracowników sprawozdań i wyjaśnień oraz dokonywać rewizji stanu majątku Spółki.

Kompetencje Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Rada Nadzorcza PKN ORLEN sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności, w szczególności ma kompetencje określone w kodeksie spółek handlowych i Statucie Spółki. Rada Nadzorcza podejmuje odpowiednie działania w celu uzyskiwania od Zarządu regularnych i wyczerpujących informacji o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności PKN ORLEN oraz o ryzyku związanym z prowadzoną działalnością i sposobach zarządzania tym ryzykiem.

Zgodnie ze Statutem Spółki do uprawnień Rady Nadzorczej należy ponadto:

- powoływanie i odwoływanie prezesa, wiceprezesów i pozostałych członków Zarządu (przy czym jeden członek Zarządu jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą na wniosek Skarbu Państwa do czasu zbycia przez Skarb Państwa ostatniej akcji Spółki),
- reprezentowanie Spółki w umowach z członkami Zarządu, w tym również w zakresie warunków zatrudniania członków Zarządu,
- zawieszanie, z ważnych powodów, w czynnościach poszczególnych lub wszystkich członków Zarządu, a także delegowanie członka lub członków Rady do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu nie mogących sprawować swych czynności,
- zatwierdzanie Regulaminu Zarządu,
- wybór biegłego rewidenta uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości,
- ocena sprawozdania finansowego, zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz wniosków Zarządu co do podziału zysku i pokrycia straty oraz składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego sprawozdania pisemnego z wyników tej oceny,
- ocena sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej i sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej oraz składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego sprawozdania pisemnego z wyników tej oceny,
- opiniowanie wszelkich spraw przedkładanych przez Zarząd do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu, zarówno zwyczajnemu jak i nadzwyczajnemu,
- udzielanie członkom Zarządu zezwolenia na zajmowanie stanowisk w organach nadzorczych lub zarządzających innych podmiotów oraz pobieranie wynagrodzeń z tego tytułu,
- wyrażanie zgody na realizację zadania inwestycyjnego i zaciąganie wynikających z niego zobowiązań, jeżeli powstaną w związku z tym wydatki lub obciążenia przekraczające równowartość jednej drugiej kapitału zakładowego Spółki,
- określanie zakresu, szczegółowości i terminów przedkładania przez Zarząd rocznych i wieloletnich planów finansowych i strategii rozwoju Spółki,

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- zatwierdzanie strategii rozwoju Spółki i wieloletnich planów finansowych,
- opiniowanie rocznych planów finansowych,
- wyrażanie na wniosek Zarządu, zgody na zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, których wartość księgowa netto nie przekracza jednej dwudziestej kapitału zakładowego,
- wyrażanie na wniosek Zarządu, zgody na nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, których wartość według ceny nabycia netto przekracza jedną czterdziestą kapitału zakładowego.
- wyrażanie zgody na nabycie przez Spółkę akcji Spółki w celu zapobieżenia poważnej szkodzi, o której mowa w art. 362 § 1 pkt 1 kodeksu spółek handlowych, bezpośrednio zagrażającej Spółce
- powoływanie pełniącego obowiązki Prezesa Zarządu, o którym mowa w § 9 ust. 3 pkt 3, w przypadku zawieszenia Prezesa Zarządu lub wygaśnięcia jego mandatu przed upływem kadencji.

Zapisy Statutu określają także, iż zgody Rady Nadzorczej PKN ORLEN wymagają:

- utworzenie zakładu za granicą,
- zbycie lub obciążenie, na podstawie jednej lub kilku powiązanych czynności prawnych, środków trwałych, których wartość księgowa netto przekracza jedną dwudziestą wartości aktywów według ostatniego zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie sprawozdania finansowego,
- zbycie lub obciążenie w jakiegokolwiek sposób akcji albo udziałów w następujących spółkach: Naftoport Sp. z o.o., Inowrocławskie Kopalnie Soli S.A. oraz w spółce, która zostanie utworzona w celu prowadzenia działalności w zakresie transportu rurociągowego paliw płynnych,
- zaciągnięcie innego zobowiązania, które na podstawie jednej lub kilku powiązanych czynności prawnych wykonywanych w okresie roku obrotowego, przekracza równowartość jednej piątej kapitału zakładowego, z wyłączeniem:
  - czynności dokonywanych w ramach zwykłego zarządu, w tym w szczególności wszystkich czynności mających za przedmiot obrót Paliwami;
  - czynności pozytywnie zaopiniowanych przez Radę Nadzorczą w rocznych planach finansowych,
  - czynności, na dokonanie których wymagana jest zgoda Walnego Zgromadzenia,
  - czynności podejmowanych w związku z realizacją zadania inwestycyjnego, na które Rada Nadzorcza wyraziła zgodę zgodnie z § 8 ust. 11 pkt 9 Statutu, do kwoty nie przekraczającej 110% kwoty przeznaczonej na dane zadanie inwestycyjne,
  - czynności dotyczących realizowania zadania inwestycyjnego i zaciągania wynikających z niego zobowiązań jeżeli wydatki lub obciążenia nie przekraczają progu wskazanego w § 8 ust. 11 pkt 9,
- realizowanie przez Spółkę za granicą inwestycji kapitałowych lub rzeczowych na kwotę przekraczającą jedną dwudziestą kapitału zakładowego,
- wykonywanie przez Spółkę prawa głosu na walnych zgromadzeniach i zgromadzeniach wspólników Podmiotów Zależnych oraz innych spółek, jeżeli wartość posiadanych przez Spółkę udziałów lub akcji, ustalona według cen ich nabycia lub objęcia, stanowi więcej niż jedną piątą kapitału zakładowego Spółki, w sprawach połączenia z inną spółką i przekształcenia spółki, zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki oraz ustanowienia na nim prawa użytkowania, zmiany umowy lub statutu, zawarcie umowy koncernowej w rozumieniu art. 7 kodeksu spółek handlowych, rozwiązania spółki,
- tworzenie spółek prawa handlowego oraz przystępowanie do spółek, a także na wnoszenie wkładów na pokrycie udziałów lub akcji w spółkach oraz zbywanie udziałów lub akcji, jeżeli dotychczasowe zaangażowanie kapitałowe Spółki w danej spółce lub zaangażowanie, które ma osiągnąć Spółka w wyniku nabycia lub objęcia udziałów lub akcji, liczone według ceny nabycia lub objęcia udziałów lub akcji, przekracza jedną dziesiątą kapitału zakładowego Spółki, z wyjątkiem nabywania akcji na rynku regulowanym,
- wypłatę Akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy.

Jeżeli Rada Nadzorcza nie wyrazi zgody na dokonanie określonej powyżej czynności, Zarząd może zwrócić się do Walnego Zgromadzenia o powzięcie uchwały udzielającej zgody na dokonanie tejże czynności.

Dodatkowo, na żądanie co najmniej dwóch członków, Rada Nadzorcza jest zobowiązana rozważyć podjęcie określonych w takim żądaniu czynności nadzorczych.

Mając na względzie najwyższe standardy Dobrych Praktyk oraz aby zapewnić możliwość rzetelnej oceny Spółki przez Akcjonariuszy, do obowiązków Rady Nadzorczej PKN ORLEN dodatkowo należy przedkładanie Walnemu Zgromadzeniu zwięzłej oceny sytuacji PKN ORLEN. Ocena ta powinna zostać przedstawiona corocznie przed Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Spółki w terminie umożliwiającym Akcjonariuszom PKN ORLEN zapoznanie się z nią.

Komitety Rady Nadzorczej PKN ORLEN

Rada Nadzorcza może powoływać komitety stałe lub ad hoc, działające jako kolegialne organy doradcze i opiniotwórcze Rady Nadzorczej. W ramach Rady Nadzorczej PKN ORLEN działają następujące komitety stałe: Komitet Audytowy, Komitet ds. Strategii i Rozwoju, Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń oraz Komitet ds. Ładu Korporacyjnego. Wskazane Komitety składają Radzie Nadzorczej PKN ORLEN roczne sprawozdania ze swojej działalności.

Wszystkie Komitety powoływane są przez Radę Nadzorczą spośród jej członków, natomiast sam Komitet wybiera swojego przewodniczącego. W skład Komitetu wchodzi od 3 do 5 członków, przy czym w skład Komitetu Audytowego wchodzi co najmniej dwóch członków niezależnych oraz przynajmniej jeden posiadający kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości lub finansów.

Posiedzenia Komitetu zwołuje przewodniczący Komitetu, a w razie jego nieobecności lub niemożności pełnienia przez niego funkcji - przewodniczący Rady Nadzorczej lub inny wskazany przez niego członek Rady Nadzorczej, który zaprasza na posiedzenia członków Komitetu oraz zawiadamia wszystkich pozostałych członków Rady Nadzorczej o posiedzeniu. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej mają prawo uczestniczyć w posiedzeniach Komitetu. Przewodniczący Komitetu może zapraszać na posiedzenia Komitetu członków Zarządu, pracowników Spółki i inne osoby, których udział w posiedzeniu jest przydatny dla realizacji zadań Komitetu.

Uchwały Komitetu są podejmowane zwykłą większością głosów oddanych. W przypadku głosowania, w którym oddano równą liczbę głosów „za” oraz „przeciw”, głos rozstrzygający przysługuje przewodniczącemu Komitetu.

Zadaniem Komitetu Audytowego jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej PKN ORLEN w kwestiach właściwego wdrażania zasad sprawozdawczości budżetowej i finansowej oraz kontroli wewnętrznej Spółki oraz Grupy ORLEN i współpraca z biegłymi rewidentami Spółki. Do głównych zadań Komitetu ds. Ładu Korporacyjnego należy ocena wdrożenia zasad ładu korporacyjnego, składanie Radzie Nadzorczej rekomendacji w zakresie wprowadzania zasad ładu korporacyjnego oraz opiniowanie dokumentów i raportów związanych z ładem korporacyjnym. Komitet ds. Strategii i Rozwoju zajmuje się opiniowaniem i przedstawianiem rekomendacji Radzie Nadzorczej PKN ORLEN w kwestiach planowanych inwestycji i dezinvestycji mających istotny wpływ na aktywa Spółki, opiniowanie wszystkich dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd. Zadaniem Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń jest wspomaganie osiągania celów strategicznych Spółki poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii i wniosków w sprawie kształtowania struktury zarządzania, w tym w kwestii rozwiązań organizacyjnych, systemu wynagrodzeń oraz doboru kadry o kwalifikacjach odpowiednich dla budowy sukcesu Spółki.

5.7.6 Zasady działania Zarządu PKN ORLEN

Podstawowym celem działania Zarządu PKN ORLEN jest realizacja interesu Spółki, rozumianego jako powiększanie wartości powierzonego jej przez Akcjonariuszy majątku, z uwzględnieniem praw i interesów innych niż Akcjonariusze podmiotów, zaangażowanych w funkcjonowanie Spółki, w szczególności wierzycieli Spółki oraz jej pracowników.

Zarząd PKN ORLEN zapewnia przejrzystość i efektywność systemu zarządzania Spółką, a także zapewnia prowadzenie spraw PKN ORLEN zgodnie z przepisami prawa i dobrą praktyką.

Powołanie i odwołanie Zarządu PKN ORLEN

W skład Zarządu PKN ORLEN wchodzi od pięciu do dziewięciu członków, w tym prezes, wiceprezesi Zarządu i pozostali członkowie Zarządu. Członkowie Zarządu są powoływani i odwoływani przez Radę Nadzorczą, przy czym jeden członek Zarządu PKN ORLEN jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą na wniosek ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa.

Kadencja członków Zarządu jest wspólna i kończy się z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za drugi pełny rok obrotowy kadencji. Za początek tak określonej kadencji wspólnej przyjmuje się dzień 7 czerwca 2008 roku.

Prezes, wiceprezesi i pozostali członkowie Zarządu oraz cały Zarząd mogą być zawieszeni w czynnościach z ważnych powodów przez Radę Nadzorczą.

W przypadku zawieszenia lub odwołania Prezesa Zarządu bądź w innym przypadku wygaśnięcia mandatu Prezesa Zarządu przed upływem kadencji, do czasu powołania nowego lub odwołania dotychczasowego Prezesa wszystkie jego uprawnienia, z wyjątkiem prawa decydującego głosu, o którym mowa w § 9 ust. 5 pkt 2 Statutu, wykonuje osoba powołana uchwałą Rady Nadzorczej na stanowisko pełniące obowiązki Prezesa Zarządu

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Organizacja prac Zarządu PKN ORLEN

Posiedzenia Zarządu odbywają się w miarę potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie. Każdy Członek Zarządu może na piśmie zażądać zwołania posiedzenia Zarządu i/lub umieszczenia w porządku obrad wskazanych spraw, wskazując w swoim żądaniu proponowany porządek obrad oraz uzasadnienie wniosku. Posiedzenie Zarządu winno się odbyć w ciągu siedmiu dni od daty zgłoszenia wniosku.

Posiedzenie Zarządu zwołuje Prezes, który kieruje pracami Zarządu i do którego należy ustalenie terminu, miejsca posiedzenia Zarządu, jak również porządku jego obrad. W sytuacjach wyjątkowych posiedzenie Zarządu może być zwołane przez zastępcę Prezesa Zarządu lub dwóch członków Zarządu. Posiedzenie Zarządu może się także odbyć bez oficjalnego zwołania, jeśli obecni są wszyscy członkowie Zarządu i żaden z nich nie wyrazi sprzeciwu co do odbycia posiedzenia i proponowanego porządku obrad.

Za zgodą osoby przewodniczącej obradom w posiedzeniu Zarządu mogą uczestniczyć zaproszeni pracownicy Spółki, doradcy oraz inne osoby.

Posiedzenia Zarządu odbywają się w siedzibie Spółki w Płocku lub w Centrali Spółki w Warszawie, jednak osoba zwołująca posiedzenie może wyznaczyć inne miejsce do odbycia posiedzenia.

Zarząd podejmuje uchwały na posiedzeniach. Dla ważności uchwał Zarządu wymagane jest prawidłowe zawiadomienie o planowanym posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz obecność na posiedzeniu co najmniej połowy składu Zarządu. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów (w razie równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu), z zastrzeżeniem, iż przy uchwale dotyczącej ustanowienia prokury wymagana jest jednomyślność wszystkich członków Zarządu. Członek Zarządu, który głosował przeciwko podjętej uchwale może zgłosić zdanie odrębne, jednakże złożenie zdania odrębnego wymaga uzasadnienia.

Uchwały są podejmowane w głosowaniu jawnym, natomiast głosowanie tajne może zostać zarządzane na wniosek każdego członka Zarządu. Uchwały podpisują wszyscy członkowie Zarządu, którzy byli obecni na posiedzeniu Zarządu, na którym uchwała została podjęta. Pod uchwałą składa podpis także członek Zarządu, który złożył zdanie odrębne z adnotacją "zdanie odrębne" lub "votum separatum".

Kompetencje Zarządu PKN ORLEN

Do zakresu działania Zarządu należy prowadzenie wszystkich spraw PKN ORLEN nie zastrzeżonych kodeksem spółek handlowych lub Statutem Spółki do kompetencji innych organów Spółki. Wszyscy członkowie Zarządu są zobowiązani i uprawnieni do prowadzenia spraw PKN ORLEN.

Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłego zarządu, z tym zastrzeżeniem że zgoda Zarządu nie jest wymagana na dokonanie czynności będącej integralną częścią innej czynności, na dokonanie której Zarząd wyraził już zgodę, chyba że co innego wynika z uchwały Zarządu. Jako czynności zwykłego zarządu traktowane są czynności mające za przedmiot obrót paliwami oraz wszelkie inne czynności nie wskazane w Regulaminie Zarządu. Uchwały Zarządu wymaga m.in.:

- przyjęcie i zmiana Regulaminu Zarządu,
- przyjęcie i zmiana Regulaminu Organizacyjnego PKN ORLEN,
- przyjmowanie wniosków kierowanych do Rady Nadzorczej i/lub Walnego Zgromadzenia, w szczególności wniosków o wyrażenie zgody na dokonanie określonych czynności, wydanie opinii, oceny lub zatwierdzenie, wymaganych na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa i/lub Statutu Spółki,
- zwoływanie Walnych Zgromadzeń i przyjmowanie proponowanego porządku obrad Walnych Zgromadzeń,
- przyjmowanie rocznych i wieloletnich planów finansowych oraz strategii rozwoju Spółki,
- wyrażanie zgody na realizację zadania inwestycyjnego i zaciąganie wynikających z niego zobowiązań, jeżeli powstaną w związku z nim wydatki lub obciążenia przekraczające kwotę 10.000.000 złotych,
- zaciąganie zobowiązań, rozporządzanie prawami majątkowymi oraz jakakolwiek forma obciążania majątku Spółki, których wartość przekracza 20.000.000 złotych (z pewnymi wyłączeniami od tej zasady),
- zbywanie i nabywanie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości oraz ustanawianie ograniczonego prawa rzeczowego,
- zbywanie, nabywanie oraz obciążanie przez Spółkę udziałów, akcji lub innych tytułów uczestnictwa w innych podmiotach, w tym także akcji w publicznym obrocie papierami wartościowymi,
- emisja papierów wartościowych przez Spółkę,
- przyjmowanie rocznego sprawozdania z działalności Spółki, rocznego, półrocznego i kwartalnego sprawozdania finansowego Spółki, rocznego, półrocznego i kwartalnego sprawozdania finansowego Grupy ORLEN,
- przyjęcie i zmiana systemu wynagradzania pracowników Spółki, jak również decyzje dotyczące wprowadzenia oraz założeń programów motywacyjnych,
- zawarcie, zmiana i wypowiedzenie układu zbiorowego pracy obowiązującego w Spółce oraz innych porozumień ze związkami zawodowymi,
- określenie zasad udzielania i odwoływania pełnomocnictw,

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- ustalanie tzw. polityki darowizn Spółki,
- udzielanie prokury,
- ustalanie wewnętrznego podziału kompetencji pomiędzy członków Zarządu,
- utworzenie zakładu/biura za granicą,
- inne sprawy, których rozstrzygnięcia w formie uchwały zażąda chociażby jeden z członków Zarządu,
- podejmowanie decyzji o wypłacie zaliczki na poczet dywidendy.

Zarząd ma obowiązek przekazywać Radzie Nadzorczej regularne i wyczerpujące informacje o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności PKN ORLEN oraz o ryzyku związanym z prowadzoną działalnością i sposobach zarządzania tym ryzykiem. Ponadto Zarząd zobowiązany jest do opracowania i uchwalania rocznych i wieloletnich planów finansowych oraz strategii rozwoju Spółki w formie, zakresie i w terminach określonych przez Radę Nadzorczą. Dodatkowo Zarząd PKN ORLEN ma obowiązek sporządzić i przedstawić Radzie Nadzorczej roczne sprawozdanie finansowe PKN ORLEN oraz roczne sprawozdanie finansowe Grupy ORLEN za miniony rok obrotowy.

VI. INFORMACJE DODATKOWE

6.1 Informacja o podmiotach powiązanych – istotne transakcje na warunkach innych niż rynkowe

Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez PKN ORLEN lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe zostały opisane w nocie 34a do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

6.2 Informacja o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach jednostki dominującej lub jednostek od niej zależnych

Informacje o istotnych postępowaniach zostały opisane w nocie 39 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

6.3 Informacja o znaczących umowach

- w dniu 5 lutego 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę typu spot z Gunvor International B.V. Amsterdam, Geneva Branch („Gunvor International B.V. Amsterdam”) na dostawę w lutym 2009 roku drogą morską do AB ORLEN Lietuva ropy naftowej REBCO. Szacunkowa wartość netto umowy wyniosła około 112 milionów złotych;
- w dniu 17 lutego 2009 roku AB ORLEN Lietuva zawarła ze spółką Koleje Litewskie umowę na przewóz produktów naftowych. Umowa obowiązywać będzie do końca roku 2024. Łączna szacowana wartość umowy w całym okresie jej trwania wynosi około 4.199 milionów złotych;
- w dniu 20 kwietnia 2009 roku ORLEN Deutschland GmbH podpisał umowę z Shell Deutschland Oil GmbH, Hamburg na dostawę paliwa dla stacji ORLEN Deutschland GmbH w Niemczech w okresie od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku. Szacunkowa wartość transakcji wyniosła około 4.359 milionów złotych;
- w dniu 27 kwietnia 2009 roku PKN ORLEN podpisał porozumienia z bankami, z którymi Spółka posiada podpisane umowy kredytowe na finansowanie swojej działalności, a których warunki z dniem publikacji skonsolidowanych sprawozdań finansowych PKN ORLEN za rok 2008 mogłyby zostać naruszone w zakresie wskaźnika zadłużenia wyrażonego jako dług netto/EBITDA. Na podstawie porozumień, banki zgodziły się na okresowe przekroczenie przez PKN ORLEN zawartych w umowach kredytowych, dopuszczalnych poziomów wskaźników finansowych Spółki dla okresów finansowych kończących się 31 grudnia 2008 roku oraz 30 czerwca 2009 roku. Dzięki temu Spółka odzyskała możliwość korzystania z niewykorzystanych dotąd limitów kredytowych w ramach tych umów. W ramach porozumień z bankami, PKN ORLEN zobowiązał się do nie przekraczania budżetowanego w roku 2009 poziomu wydatków inwestycyjnych oraz do nie rekomendowania akcjonariuszom Spółki wypłaty dywidendy do czasu wykazania poziomu zadłużenia Spółki dopuszczalnego przez umowy kredytowe. Działanie to jest zgodne z obowiązującą w Spółce polityką dywidend. Jako wynagrodzenie dla banków za podpisane porozumienia, PKN ORLEN zgodził się na poniesienie jednorazowej opłaty (waiver fee) oraz na podwyższenie marż kredytowych z dniem wejścia w życie porozumień. Podwyższone marże kredytowe nie przekraczają poziomu 3,0%. Porozumienia wchodzi w życie z dniem ich podpisania. Ze względu na spadek podstawowych stóp procentowych, PKN ORLEN spodziewa się, iż łączny średnioroczny poziom stawki kosztów odsetkowych wyrażonej w walucie finansowania w 2009 roku nie ulegnie istotnemu zwiększeniu względem średnich stawek odsetkowych z roku 2008;
- w dniu 29 kwietnia 2009 roku PKN ORLEN w wyniku realizacji umowy opcji sprzedaży z dnia 9 czerwca 2006 roku nabył od Rządu Republiki Litewskiej 70.750.000 akcji zwykłych, stanowiących 9,98% kapitału zakładowego AB ORLEN Lietuva. W rezultacie PKN ORLEN posiada akcje reprezentujące 100% kapitału zakładowego AB ORLEN Lietuva;
- w dniu 15 maja 2009 roku ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o. podpisał aneks do umowy rocznej zawartej w dniu 31 grudnia 2008 roku z ORLEN PetroTank Sp. z o.o. Na podstawie tej umowy ORLEN PetroCentrum sprzedawał spółce ORLEN PetroTank benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2009 roku. Szacunkowa wartość netto umowy na dzień podpisania aneksu do niej wyniosła około 1.016 milionów złotych;
- w dniu 15 maja 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę z Orlen PetroCentrum Sp. z o.o. Na podstawie umowy PKN ORLEN sprzedawał spółce Orlen PetroCentrum benzynę i olej napędowy w okresie od 15 maja 2009 roku

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

---

do 31 grudnia 2009 roku. Szacunkowa wartość netto umowy wyniosła około 1.352 miliony złotych. Ponadto 15 maja 2009 roku PKN ORLEN podpisał aneks do umowy na dostawy paliw zawartej z Orlen PetroCentrum w dniu 31 grudnia 2008 roku, zmniejszający wartość tejże umowy, według cen produktów na 31 grudnia 2008 roku, o około 28%;

- w dniu 26 maja 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę typu spot z Gunvor International B.V. Amsterdam, Geneva Branch na dostawę w czerwcu 2009 roku drogą morską do PKN ORLEN ropy naftowej REBCO. Szacunkowa wartość netto umowy wyniosła około 129 milionów złotych;
- w dniu 2 czerwca 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę typu spot z J&S, Service & Investment Ltd. 2 Gregori Afxentiou, Ave, Akamia Center, Office 401, Larnaca-Cyprus na dostawę w czerwcu 2009 roku rurociągiem „Przyjaźń” do PKN ORLEN ropy naftowej REBCO. Szacunkowa wartość umowy wyniosła około 38 milionów złotych. J&S, Service & Investment Ltd. należy do grupy Mercuria Energy Group Ltd. Ponadto PKN ORLEN w ciągu ostatnich 12 miesięcy podpisał z J&S Energy S.A., spółką należącą także do grupy Mercuria Energy Group Ltd., umowy na handel paliwami o łącznej wartości ok. 459 milionów złotych;
- w dniu 7 lipca 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę typu term ze Star Oil Establishment, Pflugstrasse 30, 9490 Vaduz, Principality of Liechtenstein na dostawę w trzecim kwartale 2009 roku rurociągiem „Przyjaźń” do UNIPETROL RPA, s.r.o. ropy naftowej REBCO. Szacunkowa wartość netto umowy wyniosła około 420 milionów złotych;
- w dniu 28 lipca 2009 roku ORLEN Deutschland GmbH podpisał umowę z Deutsche BP Aktiengesellschaft potwierdzającą warunki dostaw paliwa dla stacji ORLEN Deutschland GmbH w Niemczech w okresie od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku. Szacunkowa wartość netto transakcji wyniosła około 3.964 miliony złotych.
- w dniu 28 lipca 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę typu spot z Gunvor International B.V. Amsterdam, Geneva Branch na dostawę w sierpniu 2009 roku drogą morską do AB ORLEN Lietuva ropy naftowej REBCO. Szacunkowa wartość netto umowy wyniosła około 133 miliony złotych;
- w dniu 15 października 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę typu spot z Souz Petroleum S.A. (wcześniej Souz Petroleum Establishment, Lichtenstein), rue de Saint-Victor 12, Bonnant Warluzel & associates, 1206 Geneva, Switzerland na dostawę w październiku 2009 roku rurociągiem „Przyjaźń” do PKN ORLEN ropy naftowej REBCO. Szacunkowa wartość netto umowy wyniosła około 207 milionów złotych;
- w dniu 20 października 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę typu spot z Gunvor International B.V. Amsterdam, Geneva Branch („Gunvor”) na dostawę ropy naftowej do rafinerii ORLEN Lietuva. Szacunkowa wartość netto umowy wyniosła około 141 milionów złotych;
- w dniu 27 listopada 2009 roku PKN ORLEN podpisał Umowę z Souz Petroleum SA z siedzibą w Genewie, na dostawy rurociągiem „Przyjaźń” do PKN ORLEN czterech milionów ośmiuset tysięcy ton ropy naftowej typu REBCO rocznie. Umowa obowiązuje od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2012 roku. W określonych w Umowie sytuacjach dostawy ropy mogą być również realizowane drogą morską do Gdańska. Umowa przewiduje ustalony w Umowie poziom odszkodowań umownych w wysokości nieprzekraczającej 3 milionów złotych miesięcznie. Na dzień zawarcia Umowy, przewidywana wartość dostaw do 31 grudnia 2012 roku to około 22,4 miliarda złotych;
- w dniu 1 grudnia 2009 roku PKN ORLEN podpisał Umowę z Mercuria Energy Trading SA z siedzibą w Genewie, na dostawy rurociągiem „Przyjaźń” do PKN ORLEN czterech milionów ośmiuset tysięcy ton ropy naftowej typu REBCO rocznie. Umowa obowiązuje od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2012 roku. W określonych w Umowie sytuacjach dostawy ropy mogą być również realizowane drogą morską do Gdańska. Umowa przewiduje ustalony w Umowie poziom odszkodowań umownych w wysokości nieprzekraczającej 3 milionów złotych miesięcznie. Na dzień zawarcia Umowy, przewidywana wartość dostaw do 31 grudnia 2012 roku to około 22 miliardy złotych;
- w dniu 16 grudnia 2009 roku AB ORLEN Lietuva zawarła z TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam, z siedzibą w Amsterdamie umowę roczną na sprzedaż drogą morską benzyny. Na podstawie tej umowy AB ORLEN Lietuva będzie sprzedawała spółce TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam benzynę w 2010 roku. Szacunkowa wartość netto umowy wynosi około 1.693 miliony złotych;
- w dniu 16 grudnia 2009 roku AB ORLEN Lietuva zawarła z LEMWIG, z siedzibą w Genewie dwie umowy roczne na sprzedaż drogą morską oleju napędowego i ciężkiego oleju opałowego. Szacunkowa wartość netto umowy na sprzedaż oleju napędowego wyniosła około 1.705 milionów złotych, a umowy na sprzedaż ciężkiego oleju opałowego około 387 milionów złotych;

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- w dniu 21 grudnia 2009 roku Rafineria Trzebinia S.A. zawarła z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. aneks do umowy zawartej w dniu 15 maja 2008 roku na dostawy ropy naftowej z PGNiG S.A. do Rafinerii Trzebinia S.A. Aneks powoduje wydłużenie czasu obowiązywania Umowy na czas nieokreślony. Szacunkowa wartość netto Umowy na okres 5 lat, po podpisaniu Aneksu, wynosi około 2,4 miliarda złotych. Aneks będzie obowiązywał od 1 stycznia 2010 roku. Przedmiotem Umowy jest sprzedaż wraz z dostawą kolejową ropy naftowej do Rafinerii Trzebinia S.A. Cena surowca ustalana będzie na bazie notowań ropy Brent Dated;
- w dniu 21 grudnia 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę typu spot z TOTSA Total Oil Trading S.A., Geneve, Switzerland na dostawę ropy naftowej do AB ORLEN Lietuva. Szacunkowa wartość netto umowy wynosi około 155 milionów złotych;
- w dniu 30 grudnia 2009 roku PKN ORLEN zawarł z NESTE Polska Sp. z o.o. aneks do umowy trzyletniej zawartej w dniu 31 grudnia 2008 roku. Na podstawie Umowy PKN ORLEN sprzedawał spółce NESTE Polska benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2009 roku. Na podstawie Aneksu do Umowy PKN ORLEN będzie sprzedawał spółce NESTE Polska benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010 roku. Szacunkowa wartość netto Umowy, po podpisaniu Aneksu, wynosi 2.006 milionów złotych;
- w dniu 30 grudnia 2009 roku PKN ORLEN zawarł umowę roczną z SHELL Polska Sp. z o.o. Na podstawie umowy PKN ORLEN będzie sprzedawał spółce SHELL Polska benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010 roku. Szacunkowa wartość netto umowy wynosi 3.175 milionów złotych;
- w dniu 30 grudnia 2009 roku PKN ORLEN zawarł dwie umowy roczne z ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o. Na podstawie umów PKN ORLEN będzie sprzedawał spółce ORLEN PetroCentrum benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010 roku. Szacunkowa wartość netto umów wynosi 4.989 milionów złotych;
- w dniu 30 grudnia 2009 roku ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o. zawarła dwie umowy roczne z ORLEN PetroTank Sp. z o.o. Na podstawie umów ORLEN PetroCentrum będzie sprzedawała spółce ORLEN PetroTank benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010 roku. Szacunkowa wartość netto umów wynosi 1.717 milionów złotych;
- w dniu 31 grudnia 2009 roku PKN ORLEN zawarł dwie umowy roczne z BP Polska S.A. Na podstawie umów PKN ORLEN będzie sprzedawał spółce BP Polska benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010 roku. Szacunkowa wartość netto umów wynosi 4.026 milionów złotych;
- w dniu 11 stycznia 2010 roku PKN ORLEN zawarł umowę roczną z Statoil Poland Sp. z o.o., spółką należącą do grupy Statoil ASA. Na podstawie umowy PKN ORLEN będzie sprzedawał spółce Statoil Poland benzynę i olej napędowy w okresie od 11 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku. Szacunkowa wartość netto umowy wynosi 498 milionów złotych.

6.4 Umowy zawarte z osobami zarządzającymi o zakazie konkurencji i rozwiązaniu umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska

Umowy zawarte pomiędzy emitentem a osobami zarządzającymi stanowią, iż osoby te zobligowane są przez okres 6 lub 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy, do powstrzymania się od działalności konkurencyjnej. W okresie tym Członkowie Zarządu uprawnieni są do otrzymywania wynagrodzenia w wysokości sześć- lub dwunastokrotności miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, płatnego w równych ratach miesięcznych. Ponadto umowy te przewidują wypłatę wynagrodzenia w przypadku rozwiązania umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska. Wynagrodzenie w takim przypadku wynosi sześć- lub dwunastokrotność miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

6.5 Wynagrodzenia organów zarządzających i nadzorujących Grupy Kapitałowej

6.5.1 Wynagrodzenie, łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz członkom kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24

Świadczenia dla Zarządu, Rady Nadzorczej i kluczowego personelu kierowniczego obejmują krótkoterminowe świadczenia pracownicze, świadczenia po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe oraz świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy wypłacone, należne lub potencjalnie należne w okresie.

Wynagrodzenia Członków Zarządu, Rady Nadzorczej i kluczowego personelu kierowniczego Spółki (tysiące złotych)

	2009	2008
Wynagrodzenia Członków Zarządu Spółki	17 751	22 777
z tego: wynagrodzenia wypłacone i należne Członkom Zarządu pełniącym funkcję w roku	14 358	21 661
wynagrodzenia wypłacone Członkom Zarządu pełniącym funkcję w latach poprzednich	3 393	1 116
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki	1 210	1 094
Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego Spółki	32 584	41 697
Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego spółek zależnych Grupy ORLEN	144 108	140 811

Dane za 2008 rok w zakresie wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego Grupy ORLEN zostały skorygowane o kwotę 26.618 tysięcy złotych w celu zapewnienia porównywalności z okresem bieżącym.

6.5.2 Wynagrodzenia wypłacone w 2009 roku oraz należne i potencjalnie należne Członkom Zarządu Spółki pełniącym funkcję w 2009 roku oraz w latach poprzednich (tysiące złotych)

	wynagrodzenie i inne świadczenia	premia za 2008 rok	
Pełniący funkcję w 2009 roku			
Jędrzejczyk Sławomir	1 404	670	premia za 2008 rok za okres od 7 czerwca do 31 grudnia 2008
Kotlarek Wojciech	977	295	premia za 2008 rok za okres od 7 czerwca do 31 grudnia 2008
Krawiec Dariusz	1 524	729	premia za 2008 rok za okres od 7 czerwca do 31 grudnia 2008
Pater Krystian	924	636	
Serafin Marek	1 202	543	premia za 2008 rok za okres od 7 czerwca do 31 grudnia 2008
Ogółem	6 031	2 873	
Pełniący funkcję w latach poprzednich			
Filipowicz Cezary	-	199	premia za 2008 rok za okres od 1 stycznia do 6 czerwca 2008
Formela Dariusz	-	199	premia za 2008 rok za okres od 1 stycznia do 6 czerwca 2008
Heydel Wojciech	960	943	premia za 2008 rok za okres od 1 stycznia do 18 września 2008
Kownacki Piotr	600	-	Prezes Zarządu w okresie od 1 stycznia do 6 czerwca 2008 (zawieszony w czynnościach od 28 lutego 2008 roku)
Maj Waldemar	-	247	premia za 2008 rok za okres od 1 stycznia do 6 czerwca 2008
Szwedowski Krzysztof	-	245	premia za 2008 rok za okres od 1 stycznia do 6 czerwca 2008
Ogółem	1 560	1 833	

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Wynagrodzenia i inne świadczenia wypłacone i należne dotyczące byłych Członków Zarządu obejmują świadczenia z tytułu zakazu konkurencji.

Wysokość premii potencjalnie należnych za rok 2009 przy założeniu pełnej realizacji celów przez Członków Zarządu Spółki (tysiące złotych)

	premia należna za 2009 rok
Pełniący funkcję w 2009 roku	
Jędrzejczyk Sławomir	1 320
Kotlarek Wojciech	756
Krawiec Dariusz	1 440
Pater Krystian	798
Serafin Marek	1 140
Ogółem	5 454

Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego (w tym Członków Zarządu)

Rok 2009 był dla Spółki okresem ujednolicania systemów motywacyjnych.

Od 1 kwietnia 2009 roku w PKN ORLEN obowiązuje nowy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, elementem którego jest m.in. roczny system premiowania dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach menedżerskich. Nowe systemy motywacyjne zostały również wprowadzone dla Zarządu PKN ORLEN oraz dla Zarządów Spółek Grupy ORLEN. Głównym celem systemów motywacyjnych jest wsparcie realizacji strategii i wzrostu wartości Grupy ORLEN. Osoby objęte systemami wynagradzane są za realizację indywidualnych celów, wyznaczanych na początku okresu premiowego przez Zarząd dla pracowników kluczowego personelu kierowniczego oraz Radę Nadzorczą dla Członków Zarządu. Postawione cele mają charakter jakościowy lub ilościowy (dający się sparametryzować) i rozliczane są po zakończeniu roku, na który zostały wyznaczone, na zasadach przyjętych w obowiązujących Regulaminach Systemu Motywacyjnego.

Wprowadzone systemy skłaniają pracowników do współpracy, w celu osiągnięcia najlepszych wyników na poziomie Koncernu.

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki z tytułu zasiadania w Radach Nadzorczych lub Zarządach spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych za 2009 rok Spółki (tysiące złotych)

Członkowie Zarządu PKN ORLEN zasiadający w roku 2009 w Radach Nadzorczych spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych Grupy ORLEN nie pobierali z tego tytułu wynagrodzenia, z wyłączeniem UNIPETROL, gdzie wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji przekazywane były na rzecz Fundacji ORLEN Dar Serca. Członkowie Zarządu PKN ORLEN zasiadali w 2009 roku w Zarządzie Spółki AB ORLEN Lietuva.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki	2009
Grzegorz Borowiec	131
Marek Karabuła	131
Krzysztof Kołach	131
Maciej Mataczyński	169
Grzegorz Michniewicz	121
Jarosław Roślowski	131
Angelina Sarota	131
Piotr Wielowiejski	132
Janusz Zieliński	133
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki razem	1 210

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

6.5.3 Wynagrodzenia wypłacone w 2008 roku oraz należne i potencjalnie należne Członkom Zarządu Spółki pełniącym funkcję w 2008 roku oraz w latach poprzednich (tysiące złotych)

	kwoty wypłacone i należne w 2008 roku		
	wynagrodzenie i inne świadczenia	premia za 2007 rok	
Pełniący funkcję w 2008 roku			
Filipowicz Cezary	829	403	premia za 2007 rok za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007
Formela Dariusz	841	146	premia za 2007 rok za okres od 30 lipca do 31 grudnia 2007
Heydel Wojciech	3 884	1148	premia za 2007 rok za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007
Jędrzejczyk Sławomir	758	-	
Kotlarek Wojciech	545	-	
Kownacki Piotr	2 170	717	premia za 2007 rok za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007
Krawiec Dariusz	844	-	
Maj Waldemar	1 554	228	premia za 2007 rok za okres od 3 września do 31 grudnia 2007
Pater Krystian	913	323	premia za 2007 rok za okres od 15 marca do 31 grudnia 2007
Serafin Marek	671	-	
Szwedowski Krzysztof	824	483	premia za 2007 rok za okres o d 1 stycznia do 31 grudnia 2007
Ogółem	13 834	3 448	
Pełniący funkcję w latach poprzednich			
Chalupec Igor	140	37	premia za 2007 rok za okres od 1 stycznia do 18 stycznia 2007
Maciejewicz Jan	-	127	premia za 2007 rok za okres od 1 stycznia do 15 marca 2007
Smorszczewski Cezary	220	155	premia za 2007 rok za okres od 1 stycznia do 15 marca 2007
Szymański Paweł	90	347	premia za 2007 rok za okres d 1 stycznia do 30 lipca 2007
Ogółem	450	666	

Wynagrodzenia i inne świadczenia wypłacone i należne dotyczące Członków Zarządu obejmują odprawy i świadczenia z tytułu zakazu konkurencji.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Wysokość premii potencjalnie należnych za rok 2008 przy założeniu pełnej realizacji celów przez Członków Zarządu (tysiące złotych)

	premia potencjalnie należna za 2008 rok
Pełniący funkcję w 2008 roku	
Filipowicz Cezary	204
Formela Dariusz	163
Heydel Wojciech	691
Jędrzejczyk Sławomir	530
Kotlarek Wojciech	318
Kownacki Piotr	395
Krawiec Dariusz	593
Maj Waldemar	262
Pater Krystian	539
Serafin Marek	480
Szwedowski Krzysztof	204
Ogółem	4 379

Zasady premiowania kluczowego personelu kierowniczego (w tym Członków Zarządu)

W 2005 roku wprowadzony został system motywacyjny dla kluczowego personelu kierowniczego PKN ORLEN i Grupy ORLEN, system motywowania przez cele, czyli Management by Objectives (MBO). System motywacyjny dotyczy Zarządu i kluczowych stanowisk kierowniczych. Osoby objęte systemem MBO wynagradzane są za realizację zadań indywidualnych, wyznaczonych im na początku okresu rozliczanego oraz celu solidarnościowego. Rada Nadzorcza wyznacza zadania dla poszczególnych Członków Zarządu. Postawione cele mają charakter jakościowy lub ilościowy (dający się sparametryzować) i rozliczane są po zakończeniu roku, na który zostały wyznaczone, na zasadach przyjętych w Regulaminie Systemu Motywowania.

Na wysokość przyznanej premii wpływa również cel solidarnościowy. W przypadku, gdy założony poziom wyznaczonego celu solidarnościowego zostanie zrealizowany, każdemu zostaje wypłacona premia w pełnej wyliczonej wysokości. Natomiast gdy cel solidarnościowy nie zostanie wykonany wszyscy pracownicy otrzymują połowę wypracowanej premii. Wprowadzony system skłania pracowników do współpracy, w celu osiągnięcia najlepszych wyników na poziomie Koncernu.

Wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki z tytułu zasiadania w Radach Nadzorczych lub Zarządach spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych za 2008 rok (tysiące złotych)

Członkowie Zarządu PKN ORLEN zasiadający w roku 2008 w Radach Nadzorczych spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych Grupy ORLEN nie pobierali z tego tytułu wynagrodzenia, z wyłączeniem UNIPETROL, gdzie wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji przekazywane były na rzecz Fundacji ORLEN Dar Serca. Członkowie Zarządu PKN ORLEN zasiadali w 2008 roku w Zarządzie Spółki AB ORLEN Lietuva.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki	2008 rok
Grzegorz Borowiec	110
Robert Czapla	13
Marek Drac-Tatoń	13
Raimondo Eggink	56
Marek Karabuła	110
Krzysztof Kołach	110
Zbigniew Macioszek	13
Maciej Mataczyński	142
Grzegorz Michniewicz	70
Agata Mikołajczyk	13
Krzysztof Rajczewski	13
Jarosław Ročławski	67
Angelina Sarota	68
Ryszard Stefański	43
Małgorzata Ślepowrońska	16
Piotr Wielowieyski	110
Janusz Zieliński	123
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki razem	1 090
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki w spółkach zależnych	
Małgorzata Ślepowrońska	4
Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej Spółki razem	1 094

Przewodnicząca Rady Nadzorczej PKN ORLEN, pełniąc funkcję do 7 lutego 2008 roku zasiadała równocześnie w Radzie Nadzorczej spółki zależnej Petrolot Sp. z o.o. jako przedstawiciel drugiego udziałowca PLL LOT S.A. i za okres od 1 stycznia do 7 lutego 2008 roku pobrała z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości 4 tysiące złotych. Poza tym pozostali Członkowie Rady Nadzorczej PKN ORLEN nie zasiadali w 2008 roku w Zarządach i Radach Nadzorczych spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych Grupy ORLEN.

6.6 Liczba akcji PKN ORLEN i pozostałych podmiotów Grupy ORLEN, będąca w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących PKN ORLEN

Grzegorz Borowiec, Członek Rady Nadzorczej, na dzień 31 grudnia 2009 roku posiadał 100 akcji PKN ORLEN.
Janusz Zieliński, Członek Rady Nadzorczej, na dzień 31 grudnia 2009 roku posiadał 407 akcji PKN ORLEN.

6.7 Informacja o umowie z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Informacje o dacie zawarcia przez emitenta umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych oraz wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych zostały opisane w notce 36 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

6.8 Zatrudnienie

Struktura zatrudnienia w Grupie ORLEN została opisana w notce 37 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za 2009 rok.

6.9 Informacja o systemie kontroli programów akcji pracowniczych

W 2009 roku w Grupie ORLEN nie istniał program akcji pracowniczych.

6.10 Akcjonariat PKN ORLEN

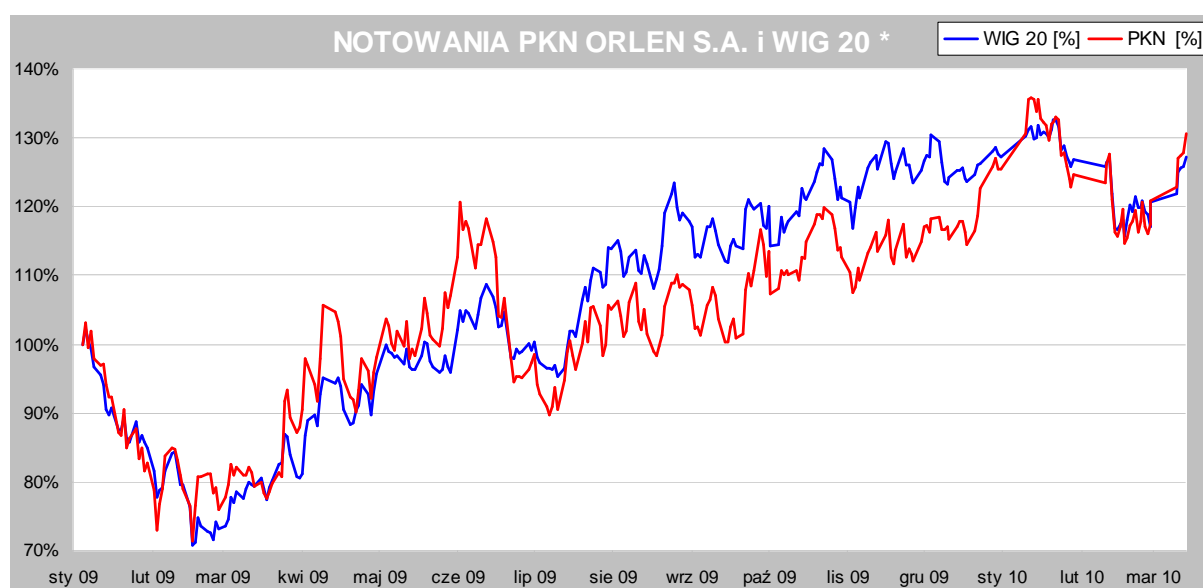
Struktura akcjonariatu PKN ORLEN została opisana w punkcie 5.3

6.11 PKN ORLEN na rynku kapitałowym

Akcje PKN ORLEN notowane są na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz w formie Globalnych Kwitów Depozytowych (GDR) na London Stock Exchange. Obrót kwitami depozytowymi ma miejsce również w USA na pozagiełdowym rynku OTC. Kapitał akcyjny PKN ORLEN dzieli się na 427.709.061 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,25 złotych.

Depozytariuszem kwitów depozytowych PKN ORLEN jest The Bank of New York. Jednostką transakcyjną na giełdzie londyńskiej jest 1 GDR, na który przypadają dwie akcje PKN ORLEN.

W okresie światowego kryzysu finansowego cena akcji PKN ORLEN S.A. w lutym 2009 obniżyła się do poziomu 19,3 PLN/akcję. W kolejnych miesiącach 2009 roku notowania akcji PKN ORLEN S.A. systematycznie rosły do średniego poziomu w marcu 2010 roku powyżej 35 PLN/akcję.

*) zmiana procentowa notowań PKN ORLEN i WIG 20 w stosunku do notowań z 5 stycznia 2009 roku

Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna
za 2009 roku
przedkłada Zarząd w składzie:

.....
Dariusz Krawiec
Prezes Zarządu

.....
Sławomir Jędrzejczyk
Wiceprezes Zarządu

.....
Wojciech Kotlarek
Członek Zarządu

.....
Krystian Pater
Członek Zarządu

.....
Marek Serafin
Członek Zarządu

Warszawa, dnia 29 marca 2010 roku